

**RAPORT
I PUNËS SË FONDIT TË SIGURIMIT PENSIONAL
DHE INVALIDOR TË MAQEDONISË SË VERIUT
PËR VITIN 2023**

Shkup, qershor 2024

PËRMBAJTJA	fq.
I. HYRJJE	65
II. TË DHËNA STATISTIKORE	67
1. Numri i të siguruarve	67
2. Shfrytëzuesit e pensionit	70
3. Shfrytëzuesit me shumë më të ulët të pensionit	73
4. Shfrytëzuesit e kompensimit në të holla për dëmtim trupor	74
5. Pjesëmarrja e të dalave për sigurim pensional dhe invalidor në bruto prodhimin vendor	74
III. HARMONIZIMI I PENSIONEVE	75
IV. PUNA FINANCIARE E FONDIT	77
1. Të hyrat e Fondit	78
2. Të dalat e Fondit	84
3. Rezultati financiar	87
4. Aksione dhe pjesë	88
5. Pagesa e kontributeve të mbetura të papaguara	89
V. REALIZIMI I TË DREJTËS DHE ZBATIMI I SIGURIMIT PENSIONAL DHE INVALIDOR	90
1. Raporti për realizimin e të drejtës nga SPI-ja në shkallë të parë	90
2. Rregullimi ligjor, monitorimi dhe zbatimi i dispozitave juridike dhe të vepruarit sipas parashtrësive	91
3. Realizimi i të drejtave të SPI-së sipas dispozitave të BE-së dhe marrëveshjeve ndërkombëtare	92
4. Komisioni për vlerësimin e aftësisë për punë	94
5. Evidentimi amë	96
6. Pagesa e pensioneve	97
7. Zbatimi i kompetencave nga shtylla e dytë pensionale	100
VI. ORGANET E MANXHIMIT TË FONDIT	101
1. Këshilli Drejtues	101
2. Drejtori	102
VII. SHËRBIMI PROFESIONAL I FONDIT	103
1. Revizioni i brendshëm	103
2. Kontrolli i brendshëm	105
3. Koordinimi i buxhetit	106
4. Kontrolli i buxhetit	107
5. Furnizimet publike	107
6. Burimet njerëzore	109
7. Informimi	113
8. Punët juridike	114
9. Ekonomizimi i pronës së Fondit	117
10. Fondi solidar	118
11. Kontrolli i të dhënave nga kontributi i SPI	120
VIII. SISTEMI I INFORMATIKËS	121
1. Zhvillimi i sistemit informatik	122
2. Softueri aplikativ	123
3. Infrastruktura dhe mbështetja e TI-së	123
IX. PJESEMARRJA E TË PUNËSUARVE NË PROJEKTE DHE GRUPE PUNUESE	124
IX. KONKLUZË	125

RAPORT

I PUNËS SË FONDIT TË SIGURIMIT PENSIONAL DHE INVALIDOR TË MAQEDONISË SË VERIUT PËR VITIN 2024

I. HYRJE

Sigurimi pensional dhe invalidor në çdo vend zë një vend të rëndësishëm në jetën e përgjithshme shoqërore, sociale dhe politike të popullsisë. Lëvizjet e përgjithshme ekonomike, sociale dhe demografike në shoqëri ndikojnë në zhvillimin e sistemit pensional të çdo vendi, ndërsa rëndësia e tij shprehet nëpërmjet numrit të të siguruarve (të punësuarve), të cilët paguajnë kontribut për sigurim pensional dhe invalidor, lartësia e shkallës së kontributit që paguhet, numri i përfituesve të pensionit në vend dhe lartësia e pensionit, si dhe pjesëmarrja e të dalave për sigurim pensional dhe invalidor në bruto prodhimin vendor në vend.

Në Raportin e punës së Fondit të Sigurimit Pensional dhe Invalidor të Maqedonisë së Veriut (në tekstin e mëtejshëm Fondi i SPIMV-së) për vitin 2023 përfshihen të dhëna të detajuara individuale dhe gjithëpërfshirëse me arsyetime mbi rezultatet e realizuara sigurimit pensional dhe invalidor në Republikën e Maqedonisë së Veriut. Raporti vjetor përmban të dhëna statistikore për realizimin e të drejtës nga sigurimi pensional dhe invalidor, të dhënat financiare për punën e Fondit, evidentimi amë, standardi shoqëror i përfituesve të pensionit etj. Aktivitetet e Fondit kanë ndikim ndaj popullatës më të moshuar në vend, ndërsa në mënyrë indirekte edhe ndaj anëtarëve të familjarëve të tyre.

Sistemi i sigurimit pensional dhe invalidor në Republikën e Maqedonisë së Veriut që nga viti 2006 funksionon si sistem treshtyllësh, si vijon:

- Sigurimi i detyrueshëm pensional dhe invalidor në bazë të solidaritetit të gjeneratave (shtylla e parë),
- Sigurimi i detyrueshëm pensional me financim kapital (shtylla e dytë) dhe
- Sigurimi pensional vullnetar në bazë të kursimit të kapitalizuar individual (shtylla e tretë).

Në shtyllën e parë dhe të dytë nga sistemi i detyrueshëm pensional janë përfshirë të gjithë të punësuarit në bazë të marrëdhënies së punës dhe realizimit të aktiviteteve në bazë të ndryshme, përderisa shtylla e tretë është në bazë vullnetare.

Puna e Fondit është kryer në pajtim me Ligjin e Sigurimit Pensional dhe Invalidor (Ligjit për SPI në tekstin e mëtejshëm), Ligjin e Sigurimit të Detyrueshëm Pensional me Financim Kapital, Ligjin e Kontributeve të Sigurimit të Detyrueshëm Social, Buxhetin e Fondit, Programin e punës së Këshillit Drejtues të Fondit dhe Planin strategjik të Fondit.

Në kuadër të sigurimit pensional dhe invalidor, sigurimin e tyre social e realizojnë 346.225 përfitues të së drejtës së sigurimit pensional dhe invalidor, përkatësisht 337.814 përfitues të pensionit, 8.411 përfitues të kompensimit në të holla për dëmtim trupor. Pjesëmarrja e shpenzimeve të përgjithshme për sigurim pensional dhe invalidor arrin 99.466,76 milion denarë, përkatësisht 11,12% nga bruto

prodhimi vendor i shtetit i cili arrin 894.727,00 milion denarë. Pjesëmarrja e pensioneve të paguara për 337.814 përfitues të pensionit arrin 8,71% nga bruto prodhimi vendor.

Organet e menaxhimit të Fondit janë Këshilli Drejtues dhe Drejtori i Fondit. Sipas nenit 156, paragrafi (2) të Ligjit të SPI, Këshilli Drejtues i Fondit numëron shtatë anëtarë të cilët i emëron Qeveria me një mandat prej katër vjetësh. Nga ky numër, dy anëtarë emërohen me propozim të Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut dhe pesë anëtarë me propozim nga: Ministria e Punës dhe e Politikës Sociale, Ministria e Financave, Sindikata Përfaqësuese, anëtare e Këshillit Ekonomiko – Social, Shoqata Përfaqësuese e Punëdhënësve, gjithashtu anëtare e Këshillit Ekonomiko – Social dhe Lidhja e Shoqatave të Pensionistëve të Maqedonisë.

Nga viti 2012 në pajtim me nenin 120 të Ligjit për SPI, shkalla e kontributit, e cila shpërndahet për shtyllën e dytë arrin 6% nga baza fikse për pagesën e kontributit, të përcaktuar me ligj, ndërsa në shtyllën e parë shpërndahen 12,8%.

Në fund të vitit 2023, numri i të siguarve arriti 573.372, i përfituesve të pensionit së bashku me përfituesit minimal bujqësor dhe ushtarak arrinte 337.814 persona, sipas kësaj raporti ishte 1,70 të siguar në 1 pensionist.

Në vitin 2023 Fondi i SPIMV realizoi gjithsej të hyra në shumë prej 96.352,72 milion denarësh dhe gjithsej të dala në shumë prej 99.466,76 milion denarësh.

Harmonizimi i parë i pensioneve në vitin 2023, ishte më 1 mars të vitit 2023, kur ata u harmonizuan për 8,4%, ndërsa me 1 shtator të vitit 2023 ata u harmonizuan për herë të dytë edhe atë për 5,3%. Pas harmonizimeve të bëra të pensioneve, pensioni mesatar nga e drejta e punës në dhjetor të vitit 2023 arriti në 20.176 denarë dhe është më i lartë për 13,93% në raport me vitin 2022, kur ishte 17.709 denarë. Së bashku me pensionet minimale bujqësore dhe ushtarake, pensioni mesatar në vitin 2023 arriti 20.195 denarë dhe është zmadhuar për 13,92% në raport me vitin 2022, kur arrinte 17.727 denarë.

Në dhjetor të vitit 2023 u paguan gjithsej pensione për 337.814 përfitues të pensionit me pensionet ushtarake dhe minimale bujqësore. Shpenzimet mesatare mujore neto për pensione arritën në 6.497,11 milion denarë dhe së bashku me kontributin për sigurim shëndetësor në shumë prej 722,03 milion denarë, shuma mesatare bruto e të dalave për pension arrin në 7.219,14 milion denarë.

II. TË DHËNA STATISTIKORE

1. Numri i të siguarve

Në bazë të evidentimit amë të Fondit të SPIMV me gjendje në dhjetor të vitit 2023 janë evidentuar 86.124 obligues dhe 573.372 të siguar me sigurim të detyrueshëm pensional dhe invalidor.

Tabela 1. Numri i të siguarve dhe obliguesve në dhjetor të vitit 2023

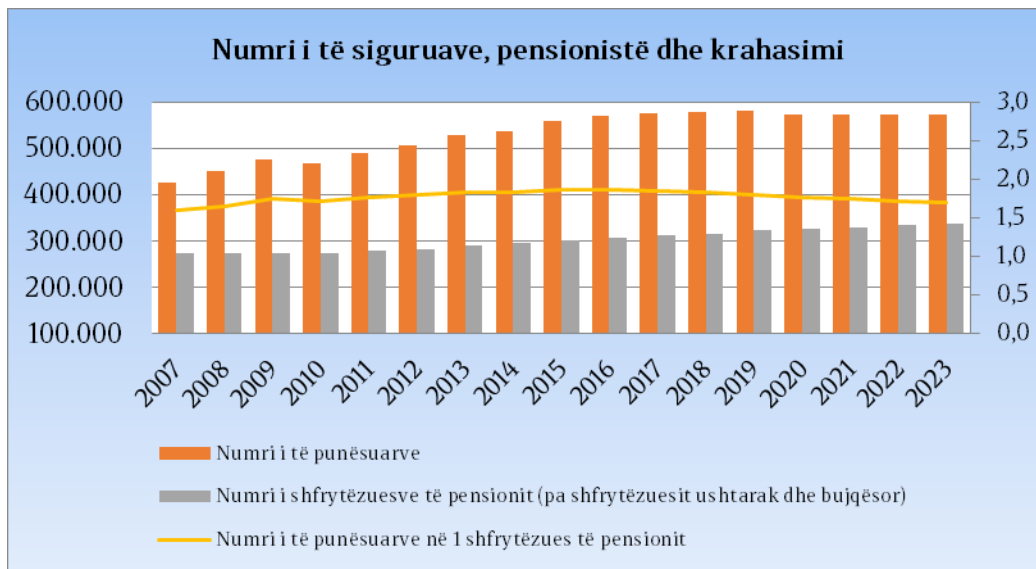
Numri rendor	Filiale	Të obliguar	Të siguruar
1	Berovë	951	3.500
2	Manastir	4.529	35.072
3	Vallandavë	558	2.369
4	Veles	2.478	14.143
5	Vinicë	627	4.546
6	Gjevgjeli	1.805	11.272
7	Gostivar	3.834	14.170
8	Dibër	737	3.053
9	Dellçevë	858	5.685
10	Demir Hisar	465	1.886
Numri rendor	Filiale	Të obliguar	Të siguruar
11	Kavadar	2.415	16.648
12	Kërçovë	1.562	9.673
13	Koçan	1.860	12.498
14	Kratovë	228	1.323
15	Kriva Pallankë	753	3.846
16	Krushevë	556	1.400
17	Kumanovë	3.762	23.024
18	Makedonski Brod	217	1.447
19	Negotinë	1.289	5.460
20	Ohër	2.767	17.618
21	Prilep	5.476	23.787
22	Probishtip	483	3.481
23	Radovish	1.573	5.446
24	Resnjë	898	3.179
25	Shën Nikollë	946	3.968
26	Strugë	2.676	12.741
27	Strumicë	5.495	22.114
28	Tetovë	6.805	32.020
29	Shtip	2.054	19.292
30	Shkup	27.467	258.711
Gjithsej		86.124	573.372

Tabela nr.2: Numri i shfrytëzuesve të pensionit dhe numri i personave të siguruar

Viti	Numri i të punësuarve	Numri i shfry. të pensionit (pa shfrytëzues mini.bujq. dhe ushtarak)	Numri i shfrytëzuesve të pensionit në 1000 të punësuar	Numri i të punësuarve në 1 shfrytëzues të pensionit
2007	424.338	272.386	693	1,6
2008	451.491	273.281	654	1,7
2009	475.780	273.977	576	1,7

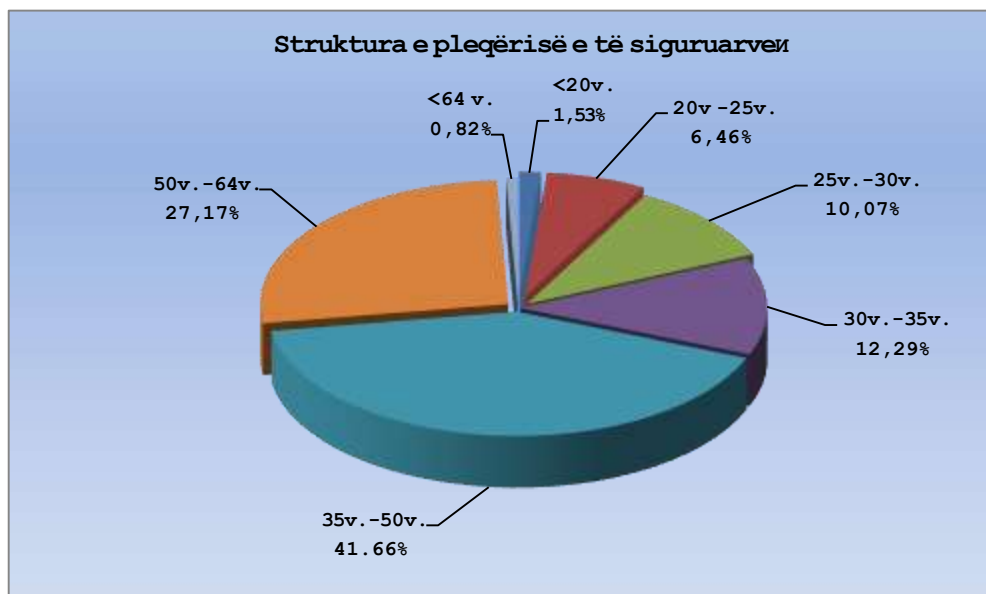
2010	466.280	273.751	587	1,7
2011	489.608	277.441	567	1,8
2012	507.061	282.334	557	1,8
2013	526.909	289.114	549	1,8
2014	536.191	293.860	548	1,8
2015	558.821	299.640	536	1,86
2016	570.168	305.766	536	1,86
2017	575.574	310.744	540	1,85
2018	578.023	315.780	546	1,83
2019	581.405	322.704	555	1,80
2020	571.863	325.125	569	1,76

Viti	Numri i të punësuarve	Numri i shfry. të pensionit (pa shfrytëzues mini.bujq. dhe ushtarak)	Numri i shfrytëzuesve të pensionit në 1000 të punësuar	Numri i të punësuarve në 1 shfrytëzues të pensionit
2021	572.303	328.570	574	1,74
2022	572.327	334.816	585	1,71
2023	573.372	336.977	588	1,70

Nga gjithsej numri i të siguruarve në vitin 2023, 124.051 të siguar janë burra dhe 114.844 gra të moshës prej 35 - 50 vjeç. Të moshës prej 50 – 62 vjeç, numri i të siguruarve burra arrin 90.885 dhe gra 64.889. Të siguarit e tjerë janë të gategorive të tjera të moshës.

Struktura e pleqërisë e të siguarve në dhjetor të vitit 2023 është dhënë në grafikun vijues:

2. Përfituesit e pensionit

Numri i përfituesve të pensionit nga sigurimi i punës, pensionet ushtarake dhe bujqësore me gjendje më 31.12.2023 është dhënë në tabelën vijuese:

Tabela nr. 3: Numri i përfituesve të pensionit në dhjetor të vitit 2022 dhe 2023

Lloji i pensionit	Shfrytëzues të pensionit 31.12.2022	Shfrytëzues të pensionit 31.12.2023	Rritja/zvogëlimi	Indeksi 2023/2022
Pleqërie	231.066	235.957	4.891	102.1
Invalidore	28.485	26.814	-1.671	94.1
Familjare	75.265	74.206	-1.059	98.6
Вкупно	334.816	336.977	2.161	100.6
Gjithsej	867	790	-77	91.1
Ushtarake	60	47	-13	78.3
Gjithsej pensione:	335.743	337.814	2.071	100.6

Përveç pensioneve të rregullta, ushtarake dhe bujqësore, Fondi paguan edhe kompensim për dëmtim trupor për 8.411 përfitues, prej të cilëve 1.910 janë përfitues të kompensimit për dëmtim trupor si e drejtë e vetme nga sigurimi pensional dhe invalidor.

Numri i përfituesve të pensionit në vitin 2023 së bashku me pensionet minimale bujqësore dhe ushtarake në krahasim të vitit 2022 është më i lartë për 2.071 përfitues të pensionit apo për 0,6%. Numri i përfituesve të pensioneve minimale bujqësore dhe ushtarake edhe në të ardhmen do të reduktohet me defluks natyror, për shkak se përdoruesit e gjetur të drejtën e tyre e realizuan sipas dispozitave ligjore të cilat tashmë nuk zbatohen.

Struktura e përfituesve të pensionit sipas llojit të pensionit paraqitet në vijim:

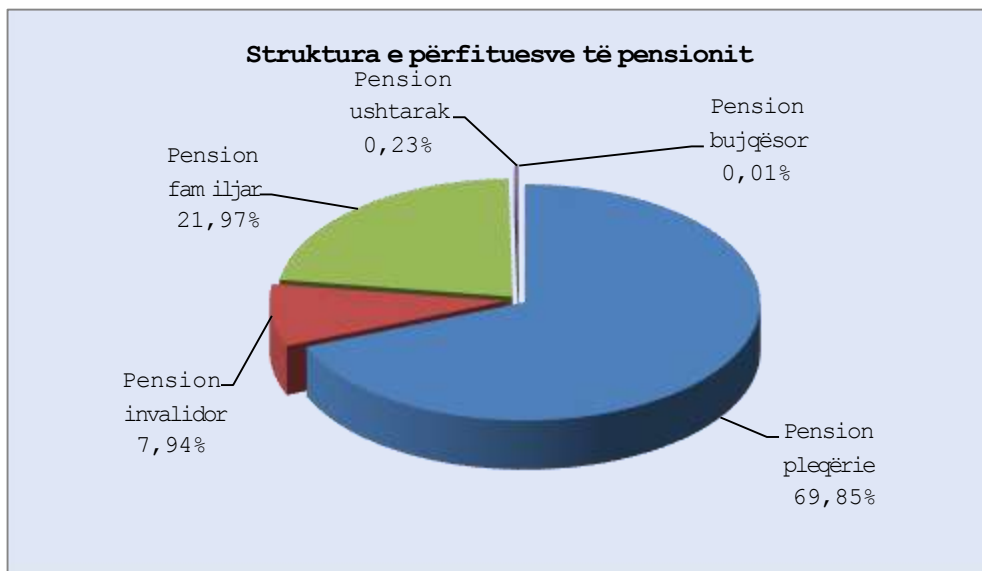

Tabela nr.4: Shkalla e lëvizjes së përfituesve të pensionit prej vitit 2007 - 2023 sipas llojit të pensionit

Periudha	Përfitues të rinj të pensionit të pleqërisë	Përfitues të rinj të pensionit invalidor	Përfitues të rinj të pensionit familjar	Gjithsej
2007-2006	2,2	-2,7	1,1	1,0
2008-2007	-0,3	1,1	1,0	0,3
2009-2008	0,3	-1,3	1,2	0,3
2010-2009	1,2	-3,8	-0,3	-0,1
2011-2010	2,7	1,9	1,0	1,3
2012-2011	3,9	-2,8	0,1	1,8
2013-2012	4,5	-2,1	0,5	2,4
2014-2013	4,0	-3,5	-0,7	1,6
2015-2014	3,9	-3,5	0,5	2,0
2016-2015	4,2	-3,7	-0,1	2,0
2017-2016	3,5	-3,6	-0,5	1,6
2018-2017	3,6	-3,6	-0,9	1,6
2019-2018	4,2	-4,0	-0,2	2,2
2020-2019	2,8	-6,0	-1,9	0,8
2021-2020	1,5	-6,7	1,7	0,7
2022-2021	4,0	-5,1	-0,2	2,2
2023-2022	2,1	-5,9	-1,4	0,6

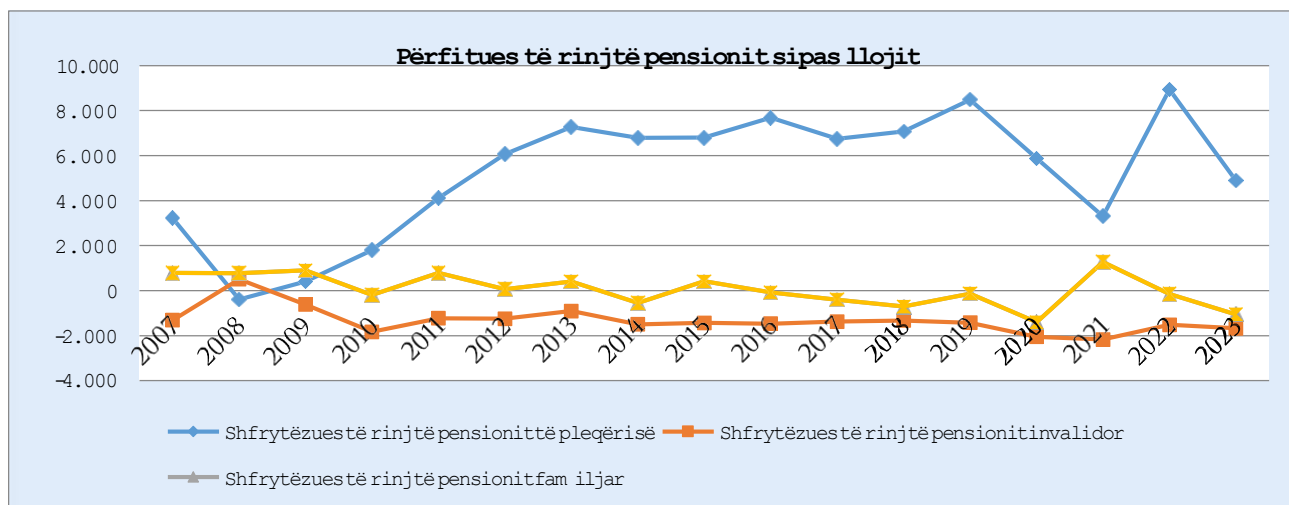
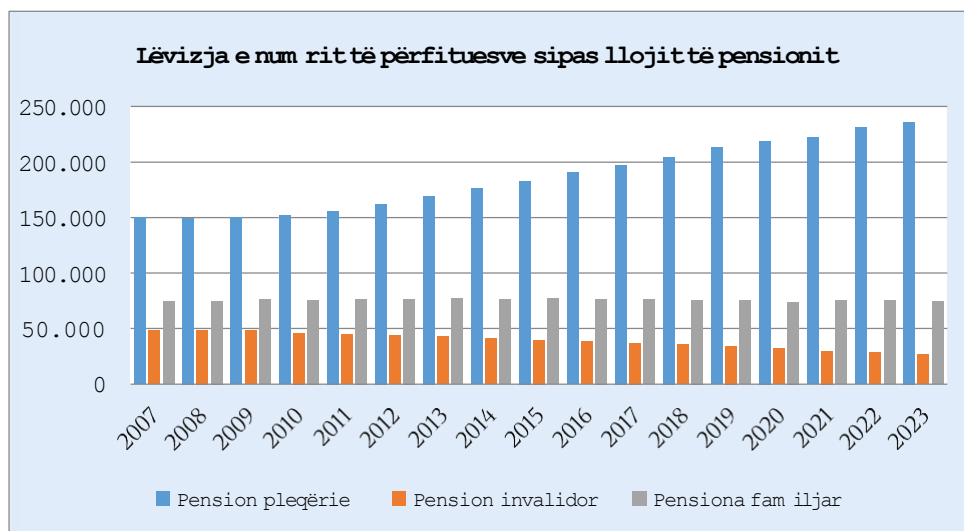

Tabela nr.5: Lëvizja e numrit të përfituesve të pensionit nga sigurimi i punës, sipas viteve:

Viti	Pension pleqërie	Pension invalidor	Pension familjar	Gjithsej
2007	150.075	48.364	74.257	272.696
2008	149.682	48.562	75.037	273.281
2009	150.092	47.947	75.937	273.976
2010	151.894	46.118	75.739	273.715
2011	156.016	44.895	76.530	277.441
2012	162.086	43.648	76.600	282.334
2013	169.362	42.741	77.011	289.114
2014	176.157	41.245	76.458	293.860
2015	182.954	39.814	76.872	299.640
2016	190.633	38.343	76.790	305.766
2017	197.383	36.970	76.391	310.744
2018	204.455	35.645	75.680	315.780
2019	212.941	34.217	75.546	322.704
2020	218.815	32.169	74.141	325.125
2021	222.123	30.000	75.412	327.535
2022	231.066	28.485	75.265	334.816
2023	235.957	26.814	74.206	336.977

3. Përfitues me shumë më të ulët të pensionit

Tabela nr.6: Numri dhe lartësia e pensionit të përfitues me shumë më të ulët të pensionit

	Numri i përfituesve	Shuma e pensionit (denarë)
E drejtë e realizuar deri 31.12.1996		
Grupi i parë	951	16.058,00
Grupi i dytë	2.011	15.739,00
Grupi i tretë	5.366	15.331,00
Gjithsej grupi	8.328	
E drejtë e realizuar prej 01.01.1997		
Grupi i parë	310	13.982,00
Grupi i dytë	713	13.255,00
Grupi i tretë	2.568	12.528,00
Gjithsej grupi	3.591	
E drejtë e realizuar prej 01.01.2002		
Grupi i parë	6.632	14.680,00
Grupi i dytë	18.819	13.918,00
Grupi i tretë	49.054	13.155,00
Gjithsej grupi	74.505	
Gjithsej numri i përfituesve në të gjitha grupet	86.424	

Shuma më e ulët e pensionit përcaktohet pavarësisht nga lartësia e pensionit, e përcaktuar në bazë të kohëzgjatjes së stazhit pensional dhe pagave të realizuara. Kjo do të thotë se, të siguruarit i garantohet

një shumë e pensionit që është më e lartë se pensioni i përcaktuar nga kohëzgjatja e stazhit pensional dhe pagat e realizuara. Instituti, shumë më të ulët e pensionit bazohet në parimin e drejtësisë sociale, ku lartësia e tij varet nga lartësia e kontributit të punës, i shprehur nëpërmjet kohëzgjatjes së stazhit pensional edhe pse ajo është më e ulët, përfituesit i paguhet deri në pensionin më të ulët.

4. Përfituesit e kompensimit në të holla me aftësi të kufizuara për punë

Përfituesit e kompensimit në të holla për dëmtim trupor janë të siguruarit, te të cilët është shkaktuar humbje, dëmtim serioz, apo gjymti më e rëndësishme e aftësisë për punë në disa organe apo pjesë të trupit, gjë e cila e vështirëson aktivitetin normal të organizmit dhe kërkon përpjekje më të madhe në realizimin e nevojave jetësore, pa marrë parasysh nëse shkakton apo nuk shkakton invalidim.

Të drejtën e kompensimit në të holla për dëmtim trupor i siguruari e fiton pavarësisht nga ajo se a ka fituar dhe se a shfrytëzon ndonjë të drejtë tjetër nga sigurimi pensional dhe invalidor.

Numri i përfituesve të cilët pranojnë kompensim në të holla për dëmtim trupor në vitin 2023 arrinte 8.411 përfitues, prej të cilëve 1.910 përfitues të të drejtës së vetme dhe 6.501 përfitues me të drejtë pensioni. Numri i përfituesve të dëmtimit trupor në vitin 2023 në raport me vitin 2022 është zvogëluar për 119 përfitues apo për 1,1%.

5. Pjesëmarrja e të dalave për sigurim pensional dhe invalidor në prodhimin vendor bruto

Pjesëmarrja e të dalave për sigurim pensional dhe invalidor, prodhimi vendor bruto dhe krahasimi i tyre janë paraqitur në tabelën vijuese.

Tabela nr.7: Të dalat për SPI-në, BPV-në dhe pjesëmarrja e të dalave në BPV

Viti	Gjithsej të dala për SPI-në	BPV-ja	Pjesëmarrja e të dalave për SPI-në në BPV
	Në million denarë		
2007	32.770	333.845	9,8
2008	38.733	405.014	9,6
2009	41.393	396.496	10,4
2010	42.507	425.628	10,0
2011	44.306	455.387	9,7
2012	46.227	476.072	9,7
2013	50.854	474.196	10,7

2014	54.017	518.380	10,4
2015	56.789	552.286	10,3
2016	61.488	579.646	10,6
2017	65.149	630.859	10,3
2018	68.544	660.308	10,4
2019	73.122	697.431	10,5
2020	77.213	664.010	11,6
2021	80.147	723.239	11,1
2022	87.607	831.733	10,5
2023	99.466	894.727	11,1

Pjesëmarrja e të dalave për sigurim pensional dhe invalidor në vitin 2023 në raport me BPV-në arrin 11,1%. Pjesëmarrja e të dalave për pensione në vitin 2023 arrin 8,7% në raport me BPV-në në vitin 2023.

III. HARMONIZIMI I PENSIONEVE

Sipas nenit 37 të Ligjit të SPI-së, pensionet e realizuara deri më 28.02.2023, nga 1 mars i vitit 2023 harmonizohen për 8,4%, ndërsa pensionet e realizuara deri më 31.08.2023 nga 1 shtatori i vitit 2023 harmonizohen për 5,3% apo gjithsej në vitin 2023 pensionet u harmonizuan për 13,7%.

Tabela nr.9: Harmonizimi i kryer i pensioneve prej vitit 2007-2023

Viti	Harmonizimi i pensioneve më 1 janar	Harmonizimi i pensioneve më 1 korrik	Gjithsej harmonizimi
2007	0,64%	1,04%	1,69%
2008	13,00%	7,65%	21,66%
2009	3,50%	2,02%	5,59%
2010	0,30%	1,10%	1,40%
2011	0,75%	2,10%	2,87%
2012	0,31%	1,40%	1,71%
2013*	1,15%	0,75%	+5% shtesë. Gjithsej 7%
2014	5% nga shkurti (600 den.)	0,00%	5,00%
2015	0,00%	5% nga shtatori	5,00%
2016	0,00%	5% nga nëntori	5,00%
2017	0,82%	0,76%	1,59%
2018	1,69%	1,80%	3,52%
2019	0,70%	0,40%	1,10%
2020	5% (722 denarë)	0,60%	722 denarë + 0,60%
2021	1,20%	1,20%	2,40%

2022	2,90%	6,80% (nga 1 shtatori i vitit 2022)	9,70%
2023	8,40%	5.30%	13,70%

*Harmonizim i rregullt dhe plotësues

Me harmonizimet e realizuara të pensioneve, pensioni mesatar në dhjetor të vitit 2023 arrinte 20.195,00 denarë dhe ishte më i lartë për 13,9% në raport me pensionin mesatar të vitit 2022 në shumë prej 17.727,00 denarë. Rritja është rezultat i harmonizimit të rregullt të pensioneve në vitin 2023 si dhe lartësisë së pensioneve të përfituesve të rinj të pensionit.

Tabela nr.9: Pensionet mesatare sipas llojit, në dhjetor të vitit 2022 dhe 2023 arrijnë si vijon:

Lloji i pensionit	2022	2023	Indeksi
	në denarë		
Pension pleqërie	19,131	21,774	113.8
Pension invalidor	15,846	17,914	113.1
Pension familjar	14,028	15,914	113.4
GJITHSEJ	17,709	20,176	113.9
Pension bujqësor	9,092	10,419	114.6
Pension ushtarak	25,115	28,575	113.8
GJITHSEJ	17,727	20,195	113.9

Pensionin mesatar i paguar në dhjetor të vitit 2023 arrin 20.195 denarë, përkatësisht 50,44% nga paga mesatare në vend e paguar në dhjetor të vitit 2023 e cila arrinte në 39.988 denarë.

IV. PUNA FINANCIARE E FONDIT

Me Buxhetin e Fondit të SPIMV-së për vitin 2023, ishte planifikuar që puna financiare e Fondit të realizohet me të hyra dhe të dala të ribalancuara. Bazë për balancin ndërmjet të hyrave dhe të dalave ishin indikatorët makroekonomik të marrë nga Ministria e Financave për rritjen e të hyrave nga kontributet për 9,9%, përkatësisht 6,3% nga rritja e paraparë e pagave dhe 3,6% rritja e punësimeve, 18,8% shkalla e kontributit nga paga për sigurimin pensional dhe invalidor si dhe sigurimin e mjeteve nga Buxheti i Republikës për obligimet e rregullta, për shpenzimet transitive dhe mbulimin e deficitit të Fondit. Rritja e pagave dhe punësimit si dhe shkalla e kontributit nga paga për SPI janë faktorë të rëndësishëm për llogaritjen dhe pagesën e kontributit për sigurim pensional dhe invalidor dhe ndikojnë ndjeshëm në shumën e të hyrave burimore të realizuara të Fondit.

Në pjesën e të dalave ishte projektuar pagesa e rregullt e pensioneve dhe harminizimi ligjor i pensioneve nga marsi dhe nga shtatori i vitit 2023 si dhe rritja e numrit të përfituesve të pensionit prej 1,60% në nivel vjetor.

Në gjendjen financiare të Fondit ndikon edhe shkalla e kontributit për sigurim pensional dhe invalidor, e cila në vitin 2023 arrinte 18,8% si dhe aktivitetet e ndërmarra të Fondit për pagesën e kontributeve të mbetura për periudhën deri më 31.12.2008, për të cilin janë paguar mjete në shumë prej 75,27 milion denarë.

Me mjetet e realizuara nga kontributet, si dhe me mjetet e dedikuara nga Buxheti i Republikës, nga të hyrat e akcizave dhe të hyrave tjera jotatimore, **Fondi në vitin 2023 realizoi gjithsej të hyra në shumë prej 96.352,72 milion denarë. Me këto mjete dhe me mjetet e bartura nga viti 2022 në shumë prej 3.803,28 milion denarë, Fondi realizoi gjithsej të hyra në shumë prej 100.156,01 milion denarë.**

Fondi edhe në vitin 2023 rregullisht kryente pagesën e pensioneve në javën e parë të muajit për muajin paraprak duke i shfrytëzuar mjetet e transfertave nga Buxheti i Republikës. Poashtu, për pagesën e pensioneve të muajit tetor dhe nëntor të vitit 2023, Fondi përveç mjeteve të rregullta të transfertave për vitin 2023, shfrytëzonte hua nga Buxheti.

Gjithsej të hyrat e realizuara në Fond në vitin 2023 në raport me mjetet e planifikuara me Ribalancim të Buxhetit të Fondit arrijnë 95,22%, ndërsa në krahasim me vitin 2022 ato janë më të larta për 13,19%, ndërsa gjithsej të dalat janë në nivel të mjeteve të planifikuara me Ribalancimin e Buxhetit apo 98,30%, ndërsa në krahasim me vitin 2022 ato janë më të larta për 13,54%.

1. Të hyrat e Fondit

Gjithsej të hyrat e Fondit të realizuara në vitin 2023 janë në shumë prej 96.352,72 milion denarë dhe janë nga burimet vijuese të financimit:

- **Të hyrat burimore** (kontribut nga paga, kontribut për stazhin e sigurimit me kohëzgjatje të shtuar, kontribut nga personat fizikë, të cilët në mënyrë të pavarur kryejnë veprimtari, të punësuar tek ata, nga bujqit individualë si dhe kontributit nga kompensimi monetar për shkak të papunësisë nga Agjencia e Punësimit) janë realizuar mjete në shumë prej 63.340,97 milion denarësh apo 65,74% nga gjithsej të hyrat,

- **Mjetet nga Buxheti i Republikës** janë realizuar në shumë prej 31.378,76 milion denarësh apo 32,57% nga gjithsej të hyrat,

- **Nga akcizat** janë realizuar mjete në shumë prej 1.492,03 milion denarësh apo 1,55% nga gjithsej të hyrat,

- **Nga dividenda** janë realizuar mjete në shumë prej 9,72 milion denarësh, të cilat në krahasim me gjithsej të hyrat arrijnë 0,01%,

- **Nga të hyrat e tjera** janë realizuar 131,24 milion denarë apo 0,14% nga gjithsej të hyrat.

Kontributi nga paga për vitin 2023 paguhet në shkallë prej 18,8% të bruto pagës dhe është burim kryesor dhe më i madh për financimin e Fondit. Të gjitha mjetet e paguara nga kontributi i pagës Fondi i shpërndan ndërmjet shtyllës së parë dhe të dytë pensionale, sipas Ligjit të ri të Sigurimit Pensional

dhe Invalidor datë 8.8.2012, me të cilën u përcaktua në shkallë fikse për shtyllën e dytë prej 6% ndërsa për shtyllën e parë prej 12,8%, si dallim ndërmjet shkallës së kontributit të përgjithshëm dhe shkallës së kontributit për shtyllën e dytë.

Në vitin 2023 nga kontributet e pagës, janë realizuar mjete në shumë prej 61.205,73 milion denarësh dhe janë në kuadër të mjeteve të planifikuara me Buxhetin e Fondit, ndërsa në krahasim me vitin 2022 janë më të larta për 15,49% apo për 8.210,80 milion denarë. Pjesëmarrja e kontributit të pagës në të hyrat totale arrin 63,52%. Për shkak të rritjes së aktiviteteve në Seksionin për pagesën e kontributeve, në vitin 2023 janë paguar gjithsej 75,27 milion denarë kontribute të mbetura dhe kamatë në bazë pagesave të vonuara të kontributeve për SPI deri në vitin 2008.

Kontributi i pagës sipas muajve në vitin 2023 dhe 2022 lëviz sipas dinamikës së mëposhtme:

Tabela nr.10: Kontributi nga paga sipas muajve

Muaji	Pagesa e kontributeve		Indeksi 2023/2022	Dallimi
	2023	2022		
Janar	4.556,42	3.244,75	140,42	1.311,67
Shkurt	4.655,95	4.100,82	113,54	555,13
Mars	5.068,78	4.901,12	103,42	167,66
Prill	4.903,72	4.722,57	103,84	181,15
Maj	4.764,44	3.899,91	122,17	864,53
Qershor	5.433,22	4.229,22	128,47	1204,00
Korrik	4.871,33	4.320,60	112,75	550,73
Gusht	4.930,63	4.583,27	107,58	347,36
Shtator	5.117,02	4.639,15	110,30	477,87
Tetor	5.195,27	4.137,93	125,55	1057,34
Nëntor	5.334,89	4.336,13	123,03	998,76
Dhjetor	6.374,06	5.879,46	108,41	494,60
Gjithsej	61.205,73	52.994,93	115,49	8.210,80

Në tabelë shihet se kontributi nga paga në vitin 2023 në raport me vitin 2022 është më i lartë për 15,49%, ndërsa sipas muajve realizim më të madh ka në qershor, tetor, nëntor dhe dhjetor.

Të hyrat nga kontributi i të ardhurave¹ (601,86 milion denarë) së bashku me **të hyrat nga personat fizikë, që kryejnë veprimtari dhe të punësuarit tek ato** (1.347,08 milion denarë), si dhe nga **bujqit individualë** (180,48 milion denarë) janë realizuar në gjithsej shumë prej 2.129,42 milion denarësh dhe pjesëmarrja e tyre në të hyrat e përgjithshme arrin 2,21%.

¹ Kontribut nga përfitimi për sigurim pensional dhe invalidor për stazhin e sigurimit i cili llogaritet me kohëzgjatje të shtuar

Të hyrat nga Agjencia e Punësimit u dedikohen personave të papunë, të cilët pranojnë kompensim në të holla. Në vitin 2023 sipas kësaj baze janë dedikuar mjete në shumë prej 5,82 milion denarësh dhe ato në krahasim me vitin 2022 (4,06 milion denarë) janë më të larta për 1,76 milion denarësh apo për 43,35%, ndërsa pjesëmarrja e tyre në të hyrat e përgjithshme të Fondit arrin vetëm 0,01%. Këto mjete reduktohen për shkak të zvogëlimit të numrit të personave për të cilët paguhet kontribut për shkak të ndryshimit të dispozitave ligjore dhe paguhet kontribut vetëm për personat të cilët kanë më pak se 15 vjet përvojë pune.

Të hyrat nga akcizat janë realizuar në shumë prej 1.492,03 milion denarësh dhe ato në të hyrat e përgjithshme marrin pjesë me 1,55%. Këto të hyra llogariten sipas shkallës prej 9,18% nga akciza e derivateve të naftës. Në krahasim me vitin 2022 të hyrat nga akcizat janë më të larta për 3,26%.

Mjetet transferuese nga Buxheti i Republikës janë realizuar në shumë prej 31.387,76 milion denarësh dhe ato në raport me mjetet e planifikuara me Buxhetin e Fondit arrijnë 89,53%, ndërsa në krahasim me të hyrat e realizuara në vitin 2022 (28.587,93 milion denarë) janë më të larta për 9,79%. Mjetet e dedikuara i referohen:

- 1.500,00 milion denarë për obligime ligjore (për përfituesit e pensioneve minimale të bujqëve, pensioneve ushtarake, luftëtarë para dhe pas datës 9.9.1943, përfitues në ngarkesë të Republikës, mësuesit, përfitues në SHNP (shtëpia ndëshkimore përmirësuese), si dhe për pagesën e dallimeve në bazë të harmonizimit prej 8% për periudhën e kaluar, në pajtim me aktgjykimin e Gjykatës Supreme të RMV-së).

- 12.400,00 milion denarë për shpenzimet transitive,

- 16.515,50 milion denarë për mbulimin e deficitit rrjedhës,

- 522,92 milion denarë transfer nga Ministria e Mbrojtjes, ndërsa i dedikohen pagesës së pensioneve të realizuara sipas Ligjit të Shërbimit në ARM.

Në mjetet transferuese përfshihen edhe 440,34 milion denarë për mbështetje financiare të përfituesve të pensionit në pajtim me Ligjin për Mbështetje Financiare të Kategorive të Rrezikuara sociale të qytetarëve.

Pjesëmarrja e të hyrave nga Buxheti i Republikës në të hyrat e përgjithshme të Fondit arrin 32,57%, ndërsa pjesëmarrja e deficitit rrjedhës në transferin e përgjithshëm nga Buxheti i Republikës arrin 52,63%. Mjetet nga Buxheti i Republikës janë të hyra të dyta për nga madhësia dhe janë shkallë e rëndësishme në financimin e sigurimit pensional dhe invalidor. Të hyrat nga Buxheti i Republikës rregullisht janë dedikuar pas llogaritjeve të dorëzuara paraprake mujore nga ana e Fondit.

Në bazë të pronësisë së aksioneve dhe pjesëve, në vitin 2023 janë realizuar të hyra në shumë prej 9,96 milion denarësh, edhe atë:

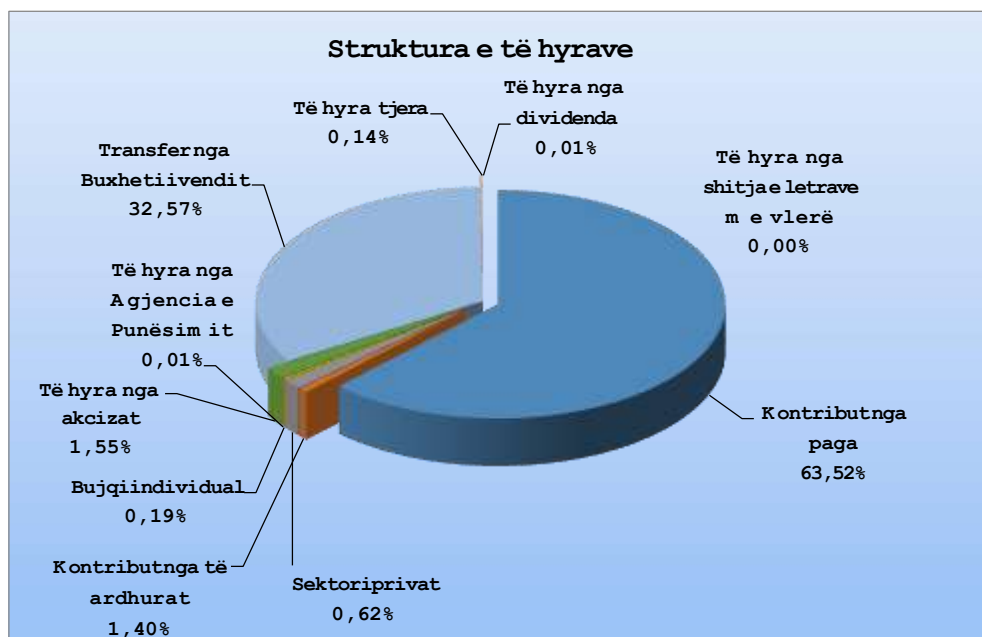
- nga dividenda janë realizuar mjete në shumë prej 9,72 milion denarësh.

- nga shitja e aksioneve dhe pjesëve në vitin 2023 nuk janë realizuar të hyra, ndërsa nga pronësia e aksioneve dhe pjesëve në shoqëri të cilat janë në falimentim, nga masa e falimentimit është realizuar një fluks prej 0,24 milion denarësh.

- Nga të hyrat e tjera janë realizuar mjete në shumë prej 131,00 milion denarë dhe ato janë më të ulëta për 83,63% nga mjetet e planifikuara me Buxhetin e vitit 2023, ndërsa në raport me vitin 2022 janë më të ulëta për 4,28%. Të hyrat e tjera i referohen: 15,38 milion denarë nga të hyrat e qirasë, 16,40 milion denarë nga kompensimi dhe dëmi, 6,99 milion denarë nga pensionet e kthyer nga vendet e huaja, 58,01 milion denarë nga të hyrat e realizuara nga periudha e kaluar, 0,73 milion denarë nga valutat e kthyer të pensioneve nga jashtë, 0,18 milion denarë mjetet e kthyer nga Fondi solidar, 20,04 milion denarë nga interesi në bazë të pagesës së vonuar të kontributeve për SPI-në, dhe 0,34 milion denarë nga kontribute të tjera.

Në kuadër të të hyrave të tjera janë përfshirë edhe 12,93 milion denarë për kompensim nga shoqëritë pensionale private për transferimin e kontributeve, shpërndarjen e anëtarëve në fondet pensionale dhe funksione të tjera në shtyllën e dytë të sistemit pensional nga Fondi.

Struktura e të hyrave paraqitet në vijim:

Sipas strukturës së të ardhurave, në të ardhurat e përgjithshme më e madhe është pjesëmarrja e kontributit të pagës prej 63,52% nga Buxheti i Republikës me pjesëmarrje prej 32,57% apo sipas dy bazave 96,09% , përderisa nga të gjitha të ardhurat e tjera të mjeteve të realizuara marrin pjesë me 3,91% në të hyrat e përgjithshme.

Tabela nr. 11: Të hyrat e realizuara dhe të planifikuara të Fondit në vitin 2023

Numri rendor	Lloji i të hyrave	Buxheti për v.2023 me rishpërndarje	Të realizuara I-XII 2022	Të realizuara I-XII 2023	Indeks 4:2	Indeks 4:3
0	1	2	3	4	5	6
1	Kontribut nga paga	61.734,50	52.994,93	61.205,73	99,14	115,49
2	Kontribut nga të hyrat	670,00	573,96	601,86	89,83	104,86
3	Sektori privat	1.232,00	1.205,15	1.347,08	109,34	111,78
4	Bujqi individual	181,00	165,32	180,48	99,71	109,17
5	Të hyra nga Agjencia e Punësimit	2,00	4,06	5,82	291,00	143,35
	Gjithsej kontribute	63.819,50	54.943,42	63.340,97	99,25	115,28
6	Të hyra nga akcizat	1.500,00	1.444,91	1.492,03	99,47	103,26
7	Transferta nga Buxheti i Republikës	35.049,34	28.587,93	31.378,76	89,53	109,76
8	Të hyra tjera	800,00	136,86	131,00	16,38	95,72
9	Të hyra nga dividend	10,00	12,11	9,72	97,20	80,26
10	Të hyra nga shitja apo nga pronësia e letrës me vlerë	10,00	0,00	0,24	2,40	0,00
	Gjithsej të hyra	101.188,84	85.125,23	96.352,72	95,22	113,19

Të hyrat burimore në vitin 2023 në raport me vitin 2010 janë zmadhuar për 142,31%, ndërsa mjetet nga Buxheti i Republikës për 120,69%. Të hyrat nga Agjencia e Punësimit janë reduktuar në mënyrë drastike që nga viti 2009, për shkak të ndryshimit të dispozitave ligjore në raport të arritjes së të drejtës si dhe në raport të bazës dhe përqindjes së përllogaritjeve për realizim. Tabela e mëposhtme tregon lëvizjen e të ardhurave sipas viteve.

Tabela nr. 12: Lëvizja e të hyrave sipas viteve në milion denarë

Viti	Të hyra burimore	Agjencia e Punësimit	Buxheti	Akcizat	Të hyrat e tjera	Dividenda	Shitja e aksioneve apo të hyra tjera nga pronësia e aksioneve	Gjithsej
2010	26.137,49	163,9	14.218,12	787,57	112,17	10	40,78	41.470,03
2011	26.890,36	122,19	15.704,97	813,77	122,23	7,22	276,35	43.937,09
2012	27.659,80	84,25	17.503,34	851,03	149,65	3,44	119,12	46.370,63
2013	28.655,98	50,76	21.060,83	870,16	142,69	2,25	287,56	51.070,23
2014	29.876,77	30,87	22.677,71	892,39	290,74	0,66	11,54	53.780,68

2015	32.214,98	21,22	23.860,89	1016,11	125,7	0,09	15,52	57.254,51
2016	33.819,77	14,22	26.599,48	1120,71	109,79	0,21	20,78	61.684,96
2017	35.606,13	7,77	28.457,04	1.154,21	91,79	3,04	0,00	65.319,98
2018	37.982,50	7,9	29.391,94	1346,96	102,76	3,55	16,86	68.852,47
2019	41.921,18	5,92	28.098,22	1.378,61	4.472,58	8,48	30,54	75.915,53
2020	46.337,34	4,52	29.852,40	1334,88	142,81	10,69	0	77.682,64
2021	49.285,79	3,56	30.580,30	1.462,14	151,97	11,67	12,84	81.508,27
2022	54.939,36	4,06	28.587,93	1444,91	136,86	12,11	0	85.125,23
2023	63.335,15	5,82	31.378,76	1.492,03	131,00	9,72	0,24	96.352,72

2. Të dalat e Fondit

Me Buxhetin Fondit për vitin 2023 të dalat janë projektuar në përputhje me indikatorët makroekonomik dhe gjithashtu është projektuar pagesë e rregullt e pensioneve dhe harmonizimi i të njëjtave nga 1 marsi dhe 1 shtatori i vitit 2023, si dhe rritja e numrit të përfituesve të pensionit prej 1,60% në nivel vjetor.

Të dalat totale të Fondit në vitin 2023 arrijnë **99.466,76 milion denarë** dhe ato janë realizuar në nivel të mjeteve të planifikuarat me Buxhetin e Fondit, përkatësisht 98,30%, ndërsa janë më të larta për 13,54% në raport me të dalat e realizuara në vitin 2022.

Të dalat e Fondit janë si vijon:

- **Të dalat për pagesën e pensioneve** arrijnë 77.965,32 milion denarë (77.691,88 milion denarë për pensionet e rregullta, 267,00 milion denarë për pensionet ushtarake dhe 6,44 milion denarë për pensionet bujqësore) apo 78,38% nga gjithsej të dalat.

- **Kontributi për sigurim shëndetësor** për përfituesit e pensionit arrin 8.664,41 milion denarë, përkatësisht 13% e shumës së pensionit të përlogaritur dhe ai në gjithsej të dalat merr pjesë me 8,71%. Të dalat për pensionet e paguara së bashku me kontributin për sigurim shëndetësor arrijnë 86.629,73 milion denarë dhe ato në gjithsej të dalat marrin pjesë me 87,09%.

- **Të dalat për pagesën e kompensimeve nga sigurimi invalidor, vendosjen e fëmijëve invalid në konvikt dhe dëmtim trupor** arrijnë 100,60 milion denarë apo 0,10% nga gjithsej të dalat. Kompensimet nga sigurimi invalidor arrijnë 2,57 milion denarë dhe ato në krahasim me vitin 2022 janë më të larta². Kompensimi për dëmtim fizik arrin 98,02 milion denarë dhe është më i lartë në raport të vitit 2022, ndërsa për vendosje në konvikt 0,01 milion denarë, përkatësisht është më pak se një vit më parë.

- **Transferimi i mjeteve për fondet pensionale private** në vitin 2023 arrin 12.172,58 milion denarë dhe ato në gjithsej të dalat marrin pjesë me 12,24%. Këto të dala janë në nivel të mjeteve të planifikuara me Buxhetin e Fondit janë realizuar në përqindje prej 98,17%, ndërsa për 12,45% janë më të larta në krahasim me vitin 2022.

² Sipas të drejtës së arritur në bazë të Ligjit për të drejtat themelore nga sigurimi pensional dhe invalidor (Gazeta Zyrtare e RSFJ-së 35/72, 18/76 dhe 58/76)

Numri i të siguruarve aktivë - anëtarë në Shtyllën e dytë pensionale për të cilët Fondi kryen shpërndarjen e mjeteve në bazë të Ligjit të sigurimit të detyrueshëm pensional me financim kapital, në dhjetor të vitit 2023 rrin 395.096 të siguruar – anëtarë aktiv. Këto mjete kompensohen nëpërmjet transferit nga Buxheti i Republikës.

- **Pagat e të punësuarve në shërbimin profesional** të Fondit në vitin 2023 arrijnë 308,61 milion denarë apo 0,31% në raport të gjithsej të dalave. Të dalat e zbatuara për pagat e të punësuarve janë në nivel të mjeteve të planifikuara. Numri i të punësuarve me gjendje në dhjetor të vitit 2023 arrin 519 të punësuar.

- **Të dala të tjera** në vitin 2023 janë zbatuar në shumë prej 203,14 milion denarësh apo 0,20% në raport të gjithsej të dalave. Këto shpenzime në raport të të planifikuarave janë zbatuar me 96,93% dhe në krahasim me të zbatuarat nga viti 2022 janë më të ulëta për 3,54%.

- **Shpenzimet kapitale** janë zbatuar në shumë prej 23,10 milion denarësh, të cilat në krahasim me mjetet e planifikuara për këtë qëllim në shumë prej 23,41 milion denarë përfaqësojnë realizim prej 98,67%. Në vitin 2023 këto mjete janë shpenzuar për blerjen e pajisjeve të softuerit, informatike dhe të zyrave.

- **Shpenzimet për rikonstruimin e objekteve afariste** janë zbatuar në shumë prej 29,00 milion denarësh, edhe atë për rikonstruimin e objekteve në Kumanovë dhe Ohër në shumë prej 14,59 milion denarësh, në Shtëpitë për jetesë të përfituesve të pensionit në Autokomandë dhe Çair në shumë prej 13,69 milion denarë si dhe 0,72 milion denarë për mbikëqyrje teknike të punëve ndërtimore.

- **Furnizimi i automjeteve** nuk është realizuar me propozim të Qeverisë,

Struktura e të dalave në vijim:

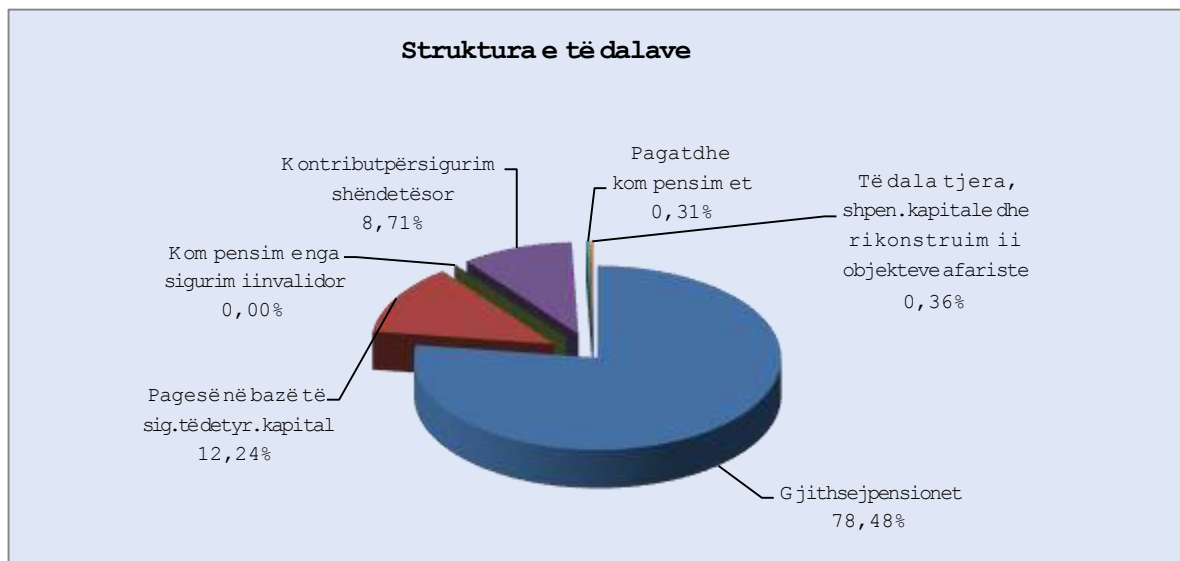

Tabela nr.13: Gjithsej të dalat e Fondit janë paraqitur në tabelën e mëposhtme:

Lloji i të dalave	Buxheti për vitin 2023	Realizuar I-XII 2022	Realizuar I-XII 2023	Indeks 4:2	Indeks 4:3
1	2	3	4	5	6
Gjithsej pensione	78.257,67	67.655,72	78.063,34	99,75	115,38
Pagesë në bazë të sigurimit të detyrueshëm me financim kapital	12.400,00	10.825,13	12.172,58	98,17	112,45
Kompensim për sigurim invalidor	7,00	2,81	2,58	36,86	91,81
Kontribut për sigurim shëndetësor	9.950,00	8.607,55	8.664,41	87,08	100,66
Paga dhe kompensime	312,00	258,34	308,61	98,91	119,46
Të dala tjera, shpenzime kapitale dhe rikonstruim të objekteve afariste	262,17	257,82	255,24	97,36	99,00
Gjithsej të dala	101.188,84	87.607,37	99.466,76	98,30	113,54

Tabela nr. 14: Lëvizja e të dalave sipas viteve

Viti	pensionet	Kompensime nga sigurimi invalidor	Kontributi nga shëndetësia	Shërbimi profesional	Të dala tjera kapitale	Shpenzimet transitive	Gjithsej
2010	34.437,32	103,52	4.338,25	251,55	203,89	3.172,93	42.507,46
2011	35.751,31	101,65	4.524,32	273,81	172,07	3.482,61	44.305,77
2012	37.292,59	100,65	4.798,32	257,28	177,93	3.599,49	46.226,76
2013	40.812,95	100,57	5.359,18	247,34	193,43	4.141,29	50.854,76
2014	43.931,60	97,45	5.421,47	241,31	187,30	4.138,32	54.017,45
2015	45.569,34	94,71	5.954,22	248,63	202,47	4.719,99	56.789,36
2016	48.248,22	91,83	6.335,80	249,17	189,49	6.373,96	61.488,47
2017	51.820,97	90,22	6.571,29	241,88	171,45	6.253,13	65.148,94
2018	54.227,72	90,68	6.827,33	232,19	158,47	7.007,81	68.544,20

2019	56.318,10	91,33	7.437,42	228,82	185,19	8.861,58	73.122,44
2020	60.212,53	89,53	7.881,72	257,52	159,77	8.612,15	77.213,22
2021	62.289,61	86,38	8.068,37	261,76	207,81	9.233,14	80.147,07
2022	67.569,30	89,23	8.607,55	258,34	257,82	10.825,13	87.607,37
2023	77.965,31	100,6	8.664,41	308,61	255,25	12.172,58	99.466,76

Në periudhën prej vitit 2010 deri në vitin 2023, janë rritur të dalat si rezultat i rritjes së numrit të përfituesve të pensionit dhe harmonizimit të pensioneve.

Të dalat për pagesën e pensioneve në vitin 2023 arrijnë 77.965,31 milion denarë dhe në krahasim me vitin 2010 janë rritur për 126,40%, të dalat për pagat e të punësuarve janë rritur për 22,68%, ndërsa edhe të dalat tjera shënojnë ritje, përderisa të dalat e përgjithshme në krahasim me vitin 2010 janë rritur për 25,19%. Nga viti 2006 në pajtim me Ligjin e Sigurimit të Detyrueshëm Pensional me Financim Kapital, në Fond filluan të realizohen të dala në bazë të transferimit të mjeteve në fondet pensionale private për kontributin e sigurimit pensional dhe invalidor, për anëtarët të cilët janë përfshirë në fondet pensionale private. Këto të dala janë rritur prej 3.172,93 milion denarë në vitin 2010, në 12.172,58 milion denarë në vitin 2023 apo për 283,64%. Arsyeja për këtë është numri i rritur i anëtarëve dhe pagesa e obligimeve të mbetura.

3. Rezultate financiare

Në vitin 2023, Fondi realizoi gjithsej të hyra në shumë prej **96.352,72** milionë denarë, ndërsa me mjetet e bartura monetare nga viti 2022 në shumë prej 3.803,28 milion denarë, të hyrat e përgjithshme në vitin 2023 arrijnë shumën **100.156,01 milion denarë. Të dalat e përgjithshme në periudhën e njejtë arrijnë 99.466,76 milion denarë.** Saldoja e mjeteve në vitin 2023 arrin **689,25 milion denarë.**

Të hyrat e përgjithshme në krahasim me vitin 2022 kur shuma e tyre ishte 85.125,23 milion denarësh në vitin 2023 u zmadhuan për 13,19%, ndërsa të dalat e përgjithshme prej 87.607,37 milion denarë të realizuara në vitin 2022 në vitin 2023 u zmadhuan për 13,54%.

Në krahasim me mjetet e planifikuara, të hyrat janë reduktuar për 4,78%, ndërsa të dalat janë në kuadër të mjeteve të planifikuara me Buxhetin e Fondit për vitin 2023.

Me të hyrat e realizuara nga kontributet dhe mjetet nga Buxheti i Republikës si dhe nga të dalat tjera, Fondi në vitin 2023 rregullisht e realizonte pagesën e pensioneve në periudhën e caktuar, në javën e parë të muajit për muajin paraprak.

Rezultati financiar i Fondit për vitin 2023 pasqyron një gjendje të mirë funksionimi që rezulton me një rezultat pozitiv financiar nga puna dhe me synime dhe projeksione të mirëpërcaktuara për kryerje të rregullt dhe në kohë të të gjitha obligimeve si në aspektin e të hyrave për grumbullimin e mjeteve, ashtu edhe në aspektin e kryerjes së rregullt të obligimeve në pjesën e ushtrimit të veprimtarisë në të gjitha drejtimit nga realizimi i të drejtave nga sigurimi pensional dhe invalidor, si dhe në pjesën e të gjitha obligimeve shtesë që rrjedhin nga kryerja e veprimtarisë së Shërbimit profesional të Fondit, të cilat në tërësi i kreu.

4. Aksione dhe pjesë

Fondi i SPIMV-së posedon aksione dhe pjesë në ndërmarrjet të cilat ishin në pronësi shoqërore dhe u transformuan sipas Ligjit për transformimin e ndërmarrjeve me kapital shoqëror (në tekstin e më tutjeshëm – LTNKSH).

Në nenin 193, paragrafi (2) të Ligjit të Sigurimit Pensional dhe Invalidor është përcaktuar se kapitali total i fituar nga Fondi në bazë të transformimit të ndërmarrjeve me kapital shoqëror nënkupton kapitalin në aksione dhe pjesë në shoqëritë aktive, aksionet dhe pjesët e shitura, si dhe aksionet dhe pjesët në shoqëritë në të cilat është hapur procedurë falimentimi, ose procedurë likuidimi dhe e njejta ende nuk ka përfunduar. Në kapitalin e përgjithshëm nuk përfshihen aksionet dhe pjesët e shoqërive të likuiduara.

Përfundimisht më 31.12.2023 Fondi posedon aksione në 10 shoqëri aktive aksionare, me gjithsej vlerë nominale të aksioneve prej 18.514.573 EURO apo 13,04% nga kapitali i përgjithshëm i fituar në bazë të LTNKSH-së. Fondi zotëron edhe pjesë në 22 shoqëri aktive me përgjegjësi të kufizuar me gjithsej vlerë nominale të pjesëve prej 445.743 EURO apo 0,31% nga gjithsej kapitali i fituar në bazë të LTNKSH-së. Në 75 shoqëri në të cilat është hapur dhe është në rrjedhë procedura e falimentimit apo e likuidimit, Fondi zotëron aksione dhe pjesë në gjithsej vlerë nominale prej 45.708.026 EURO apo 32,20% nga gjithsej kapitali i fituar në bazë të LTNKSH-së. Në periudhën e kaluar përfundimisht më 31.12.2023 Fondi ka shitur aksione dhe pjesë të lëshuara prej 523 shoqëri. Gjithsej vlera nominale e aksioneve dhe pjesëve të shitura arrin 77.275.610 EURO apo 54,44% nga gjithsej kapitali i fituar në bazë të LTNKSH-së.

Gjatë vitit 2023 Fondi nuk ka zbatuar ankand për shitjen e aksioneve dhe pjesëve.

5. Pagesa e kontributeve të papaguara dhe të mbetura

Gjatë vitit 2023, gjithsej kontributet e mbetura për sigurim pensional dhe invalidor janë 63.368.910.642 denarë, nga të cilat 60.281.572.986 denarë janë kontribute nga pagesa e integruar e pagave të realizuara në vitin 2023, 3.012.065.965 denarë janë kontribute në bazë të pagesës së integruar për periudhën 1.1.2009 deri më 31.12.2023, ndërsa 75.271.691 denarë janë kontribute të shkaktuara deri më 31.12.2008 për të cilat Fondi është i autorizuar të zhvillojë procedurë të pagesës.

Arsyet për vëllimin e vogël të pagesës së kontributeve të papaguara dhe të mbetura deri më 31.12.2008, për të cilën procedura për pagesë është në kompetencë të Fondit, është në faktin se Fondi, përpos procedurës për pagesë të detyrueshme bllokim i xhirollogarisë të obliguesit, nuk ka mekanizma të tjerë për të paguar kërkesat e saja, si për shembull nëpërmjet konfiskimit të pronës dhe të ngjashme. Gjithashtu, arsyeja për vëllimin e vogël të pagesës është fakti që shumë obligues likuidohen dhe fshihen si subjekte juridike nga Regjistri Qendror, të tjerët shkojnë në falimentim, ndërsa nuk kanë pronë nga e cila mund të paguhen kërkesat, apo nuk kanë xhirollogari ose janë subjekt joaktiv të cilët i kanë çlajmëruar të punësuarit.

Për këta arsye, supozohet që edhe gjatë viteve të ardhëshme do të reduktohet numri i pagesës së kontributeve të cilët janë shkaktuar deri më 31.12.2008.

V. REALIZIMI I TË DREJTAVE DHE ZBATIMI I SIGURIMIT PENSIONAL DHE INVALIDOR

1. Raporti për realizimin e të drejtës nga SPI-ja në shkallë të parë

Gjatë vitit 2023 në filialet të Fondit, u dorëzuan 30.192 kërkesa për realizimin e të drejtës nga sigurimi pensional dhe invalidor dhe së bashku me 1.875 kërkesa të bartura nga viti 2022, gjithsej për zgjidhje kishte 32.067 kërkesa.

Nga gjithsej numri i kërkesave për realizimin e të drejtës së pensionit, të zgjidhura janë 29.732 kërkesa apo 92,72%. Më 31 dhjetor të vitit 2023 mbeten për zgjidhje edhe 2.335 apo 7,28% nga gjithsej numri për zgjidhje.

Tabela nr.16. Pasqyrë e kërkesave të dorëzuara dhe të zgjidhura sipas llojit

Përshkrimi		Kërkesa të pazgjidhura në fillim të vitit	Kërkesa të pranuar gjatë vitit	Gjithsej për zgjidhje	Решени барања			
					Gjithsej të zgjidhura	Pjesëmarrje %	Positive	Negative
Pensione invalidore	Kërkesa të para	72	2.704	2.776	2.209	79,57%	1.448	761
	Të mbetura	48	861	909	756	83,17%	659	97
Kompensim për dëmtim trupor		6	764	770	691	89,74%	397	294
Kërkesa të mbetura		134	73	207	183	88,41%	113	70
Pension pleqërie	Kërkesa të para	1.201	17.993	19.194	18.053	94,06%	17.749	304
	Të mbetura	35	1.972	2.007	1.967	98,01%	1.922	45
Pension familjar	Kërkesa të para	350	5.282	5.632	5.316	94,39%	5.194	122

	Të mbetura	29	543	572	557	97,38%	504	53
Gjithsej		1.875	30.192	32.067	29.732	92,72%	27.986	1.746

Nga gjithsej 29.732 kërkesa të zgjidhura në vitin 2023, në mënyrë pozitive janë zgjidhur 27.986 apo 94,13%, ndërsa 1.746 kërkesa apo 5,87% janë zgjidhur negativ.

Në fund të vitit 2023 kanë mbetur gjithsej 2.335 kërkesa të pazgjidhura apo 7,28% nga gjithsej numri i kërkesave për zgjidhje.

Nga gjithsej 29.732 kërkesa të zgjidhura në vitin 2023, në mënyrë pozitive janë zgjidhur 27.986 apo 94,13%, ndërsa 1.746 kërkesa apo 5,87% janë zgjidhur negativ.

Në fund të vitit 2023 kanë mbetur gjithsej 2.335 kërkesa të pazgjidhura apo 7,28% nga gjithsej numri i kërkesave për zgjidhje.

2. Rregullimi ligjor, monitorimi dhe zbatimi i dispozitave juridike dhe të vepruarit sipas parashtrësve

Në kuadër të monitorimit dhe zbatimit të dispozitave ligjore, si dhe të vepruarit sipas parashtrësve, personat kompetentë në Shërbimin profesional të Fondit gjatë vitit 2023 kanë zbatuar dhe kryer këto aktivitete:

- Janë sjellur 65 aktvendime për kundërshtimet e paraqitura.
- Përgjigje ndaj 272 parashtrësve të dorëzuara nga Kabineti i Kryetarit, Qeveria, Ministria e Punës dhe e Politikës Sociale dhe ministrinë e tjera, Avokati i Popullit, Inspektorati Administrativ Shtetëror, Shoqëritë Private Pensionale dhe palë të tjera dhe institucione.
- Janë dhënë mendime me sqarime për veprime të mëtutjeshme në 98 raste të parashtruara me pëlqim paraprak nga Filialet dhe Qendra e Fondit dhe nga Komisioni për Vlerësimin e Aftësisë për Punë.
- Janë parashtruar kërkesa në Ministrinë e Punës dhe Politikës Sociale për ndryshimet dhe plotësimet e Ligjit për sigurim pensional dhe invalidor në pjesën për plotfuqishmërinë e aktvendimeve dhe është përgatitur iniciativë për ndryshimin e dispozitave të tjera.
- Janë parashtruar mendime në Ministrinë e Punës dhe Politikës Sociale dhe në Qeverinë sipas propozimeve për ndryshimin e disa Ligjeve.
- Në bashkëpunim me Ministrinë e Punës dhe Politikës Sociale janë përgatitur: Projekt Rregullore për organizimin, përbërjen dhe mënyrën e punës së Komisionit për Vlerësimin e Aftësisë për Punë, Rregullore për formën e formularëve për realizimin e të drejtës së pensionit të pleqërisë, familjare dhe invalidore, për dëmtim trupor, stazh të beneficuar për

shkak të dëmtimit trupor, për fond solidar, Udhëzim/Dekret për veprim sipas ndryshimeve dhe plotësimeve të Ligjit për shërbim në armatën e RMV-së, Udhëzim / Dekret për veprim sipas ndryshimeve dhe plotësimeve të Ligjit të Punëve të Brendshme.

- Pas ndryshimeve të rregullave ligjore janë realizuar trajnime interaktive për të punësuarit, ju është dorëzuar material me pyetje të mundshme në fushën e punës së tyre.
- Janë përgatitur katër raporte për Sekretarin e Përgjithshëm të Qeverisë për veprim sipas parashtrësave nga Avokati i Popullit.
- Në përputhje me rekomandimet e dhëna në Raportin e Entit Shtetëror për Revizion janë përgatitur procedura të reja për veprim sipas kundërshtimeve administrative.
- Janë dhënë përgjigje të kërkesave nga shoqëritë private pensionale dhe pyetjeve të shumta nga të sigurvearit apo pensionistët, lidhur me të drejtat e sigurimit pensional dhe invalidor.

3. Realizimi i të drejtave të SPI-së sipas marrëveshjeve të BE-së dhe marrëveshjeve ndërkombëtare

Në vitin 2023 Fondi i SPIMV-së vazhdoi të kryejë punët rrjedhëse si bartës i sigurimit dhe organ për lidhje, kompetent për realizimin e të drejtave të sigurimit pensional dhe invalidor sipas dispozitave të Bashkësisë Europiane dhe marrëveshjeve ndërkombëtare për sigurim social.

Në kuadër të zbatimit të drejtëpërdrejtë të marrëveshjeve për sigurim social Shërbimi profesional i Fondit në vitin 2023 ka realizuar punët në vijim:

- më 5 tetor të vitit 2023 u mbajt një videokonferencë ndërmjet Fondit të SPIMV-së dhe Institucionit Qendror Zviceran të Kompensimit (SCCC). Qëllimi i takimit ishte shkëmbimi i informacionit në lidhje me zbatimin e Konventës për Sigurimet Shoqërore, dhe në veçanti çështjet që kanë të bëjnë me shqyrtimin e kërkesave të pensioneve zvicerane, plotësimin e formularëve, dokumenteve të nevojshme gjatë paraqitjes së kërkesës, si dhe u ndanë informacione për rastet individuale dhe kërkesa të tjera të Institucionit Zviceran. - nga data 26 deri më 27 tetor 2023, në Shkup janë zhvilluar bisedime në nivel të autoriteteve ndërlidhëse ndërmjet përfaqësuesve të Fondit të SPIMV-së dhe Institutit Kroat të Sigurimeve Pensionale lidhur me zbatimin e marrëveshjes për sigurime shoqërore të lidhur mes dy vendeve. Me këtë u shkëmbyen informacione lidhur me ndryshimet në rregulloret në fushën e sigurimeve pensionale, u diskutuan problemet në praktikë, veçanërisht ato që dalin në lidhje me certifikatat e jetës, ndalimin dhe rivendosjen e të ardhurave nga pensionet.

- janë mbajtur rregullisht Ditët këshillëdhënëse ndërkombëtare me qytetarët, ku të sigurvearit dhe pensionistët morrën këshilla dhe përgjigje për të drejtat e tyre nga sigurimi pensional dhe invalidor që dalin me zbatimin e marrëveshjeve për sigurim social në fushën e sigurimit pensional dhe invalidor.

Në periudhën nga janari deri në dhjetor të vitit 2023 nga të sigurvearit apo nëpërmjet bartësit të huaj të sigurimit janë pranuar 3244 kërkesa për pension familjar, të pleqërisë dhe invalidor, transfer, kërkesë për përsëritje të procedurës, vendime të refuzuara për pension familjar dhe vendime të refuzuara me shumë të

ulët të pensionit apo vendosja e të drejtës së shumës më të ulët dhe vërtetim të stazhit. Më pas 1302 kërkesa kanë të bëjnë me vërtetimin e stazhit pensional të mbushur jashtë vendit, përkatësisht të mbushur në vendin tonë. Pjesa tjetër, pra 1942 kërkesa, janë kërkesa të reja për realizimin e të drejtës për pension, ndërsa së bashku me 303 kërkesat e pazgjidhura nga viti 2022, numri i përgjithshëm i kërkesave për realizimin e të drejtës për pension në vitin 2023 ka qenë 2245. Nga këto 2245 kërkesa, gjatë vitit 2023, 1989 kërkesa për realizimin e të drejtave nga sigurimi pensional dhe invalidor janë zgjidhur duke zbatuar marrëveshjet ndërkombëtare për sigurimet shoqërore dhe 256 kërkesa kanë mbetur të pazgjidhura.

Deri te bartësit e huaj të sigurimit, janë përpunuar dhe dorëzuar 1455 kërkesa për pension. Pas kërkesave të paraqitura për realizimin e të drejtës për pension dhe me qëllim plotësimin e tyre, janë kryer 4702 korrespondenca me palët, njësitë rajonale dhe bartësit e huaj. Në Komisionin invalidor të shkallës së parë për vlerësimin e aftësisë për punë i janë dorëzuar 122 lëndë.

4. Komisioni për vlerësimin e aftësisë për punë

Për realizimin e të drejtës nga sigurimi pensional dhe invalidor në bazë të invaliditetit, përkatësisht paaftësisë për punë, rëndësi të madhe ka vlerësimi i aftësisë për punë të të siguruarit, sepse, nëse ekziston invaliditet apo dëmtim trupor, i siguruari realizon edhe të drejtat materiale afatgjate nga sigurimi pensional dhe invalidor.

Me hyrjen e ligjit të ri në fuqi për sigurim pensional dhe invalidor prej 8.8.2012, përveç përcaktimit të invaliditetit sipas kategorive dhe të shprehur në përqindje, përcaktohet edhe invaliditet nëse aftësia e punës e të siguruarit është zvogëluar për 50% dhe ai mund të punojë me orar të shkurtër të punës, ose të sistemohet në detyra përkatëse të punës në përputhje me rregulloret të cilat zbatohen nga marrëdhëniet e punës dhe marrëveshjes kolektive.

Komisioni për vlerësimin e aftësisë për punë pranë Fondit (komisioni për VAP në tekstin e mëtutjeshëm), e përcakton invaliditetin si bazë për realizimin e të drejtës nga sigurimi pensional dhe invalidor, pas një kontrollit të kryer në dokumentacionin mjekësor dhe të punës dhe një kontroll të kryer të të siguruarit.

Në vitin 2023, Komisioni për vlerësimin e aftësisë për punë punonte me 3 mjekë specialistë në marrëdhënie të rregullt të punës ku njëri është udhëheqës në Komision dhe 4 mjekë specialist të angazhuar me Kontratë për kryerjen e punës së pavarur, me çka rregullisht dhe në kohë janë kryer obligimet dhe është sjellë konstatim, vlerësim dhe mendim edhe në lëndët tek të cilat zbatohet Marrëveshja bilaterale për sigurim social.

Në vitin 2023, në arkivin e Komisionit të shkallës së parë për vlerësimin e aftësisë së punës janë pranuar, verifikuar dhe kompletuar gjithsej 4.553 lëndë, përkatësisht për 27,3% më shumë se viti 2022 kur janë pranuar, verifikuar dhe kompletuar 3.576 lëndë.

Pasqyrë e lëndëve të përpunuara në vitin 2023:

- Lëndë të regjistruara dhe kompletuara	4.553
- Lëndë të zgjidhura me konstatim të sjellë	3.594
- Procedurë e ndërprerë për shkak të vdekjes	70
- Procedurë e ndërprerë sipas nenit 6 të Rregulores për organizimin, përbërjen dhe mënyrën e punës së Komisionit për VAP	176
- Në procedurë për realizimin e të drejtës	713

Gjatë vitit 2023 janë zgjidhur edhe 213 lëndë për realizimin e të drejtës së ndihmës minimale të garantuar në mbështetje të Ligjit për Mbrojtje Sociale.

Tabela nr.16: Struktura e kërkesave të zgjidhura për vlerësimin e aftësisë për punë sipas llojeve në vitin 2023 dhe 2022 janë dhënë në tabelën vijuese:

Nr. rendor	Lloji i rasteve	Viti 2023		Viti 2022		Indeks 2023/2022
		numri	Struktura	numri	Struktura	
1	Paaftësi e përgjithshme për punë	676	18,81%	855	24,19%	79,06
2	Orar i shkurtuar i punës	669	18,61%	581	16,44%	115,15
3	Ndryshimi i punës	103	2,87%	105	2,97%	98,10
4	Zvogëlim i aftësisë së punës dhe rrezik nga shkaktimi I invaliditetit	69	1,92%	67	1,90%	102,99
5	Mjekimi nuk ka përfunduar	0	0,00%	0	0,00%	0,00
6	Nuk ekziston invaliditet	1148	31,94%	1034	29,25%	111,03
7	Kontrolle të sërishme	109	3,03%	113	3,20%	96,46
8	Pensione familjar	92	2,56%	112	3,17%	82,14
9	Konstatime për bartësit e huaj	37	1,03%	39	1,10%	94,87
10	Dëmtim trupor	691	19,23%	629	17,79%	109,86
	GJITHSEJ	3.594	100,00%	3.535	100,00%	

Në vitin 2023 numri i konstatimeve të sjella për vlerësimin e aftësisë për punë në krahasim me vitin e kaluar është afërsisht në të njëjtin nivel, pra një konstatim më pak ndërsa numri i konstatimeve për dëmtime trupore është rritur në 62 .

Tabela nr. 17. Numri i konstatimeve të sjella për vlerësimin e aftësisë për punë sipas viteve:

Viti	Vlerësimi i aftësisë për punë	Dëmtimi trupor	Kërkesa të tjera	Gjithsej
2013	4.678	415	833	5.926
2014	3.776	373	911	5.060

2015	3.605	340	878	4.823
2016	3.601	324	660	4.585
2017	3.368	275	488	4.131
2018	3410	328	379	4.117
2019	2.973	455	33	3.461
2020	1.917	393	49	2.359
2021	3.390	553	41	3.984
2022	2.867	629	39	3.535
2023	2866	691	37	3594

Revizion për të gjitha konstatimet e Komisionit për vlerësimin e aftësisë për punë me të cilat është përcaktuar invaliditet, përkatësisht paaftësi për punë si dhe revizion sipas në bazë të zgjedhjes së rastësishme tek konstatimet negative, kryen Komisioni për revizion të konstatimit, vlerësimin dhe mendimit për përcaktimin e invaliditetit, përkatësisht paaftësisë për punë i themeluar nga ministri i Punës dhe i Politikës Sociale.

Në vitin 2023, Komisioni për vlerësimin e aftësisë për punë i ka dorëzuar Komisionit për revizion, të Ministrisë së Punës dhe Politikës Sociale gjithsej 1.032 konstatime prej të cilave 785 ishin konstatime pozitive dhe 247 ishin konstatime negative.

Prej 785 konstatimeve të dorëzuara pozitive, Komisioni për revizion përcaktoi 704 konstatime, përkatësisht 89,68%, ndërsa nuk ka konfirmuar 81 konstatime apo 10,32%.

Gjithashtu, prej 247 konstatimeve të dorëzuara negative, Komisioni për revizion pranë Ministrisë së Punës dhe Politikës Sociale, konfirmoi 208 konstatime, apo 84,21%, ndërsa nuk ka konfirmuar 39 konstatime apo 15,79%.

5. Evidentimi i amë

Gjatë realizimit të të drejtave nga sigurimi pensional dhe invalidor, të dhënat e sigurimit si dhe të dhënat për stazhin e sigurimit, pagat dhe kompensimet janë të dhëna kryesore për përlogaritjen e pensionit. Për periudhën deri në vitin 2005 këto të dhëna Fondi i merr nga obliguesit në formë letre në mbështetje të udhëheqjes së evidencave në fushën e punës, ndërsa pas vitit 2006 i merr në formatin elektronik të përcaktuar.

Seksioni për evidentimin amzë në drejtim të grumbullimit të të dhënave për periudhën deri në vitin 2005 si dhe në lidhje me gjenerimin e të dhënave pas vitit 2006, ndërmerr vazhdimisht aktivitete. Gjatë vitit 2023, nga ana e Seksionit është kryer mbikëqyrje dhe kontroll në disa Filiala/Ekspozitura në lidhje me kryerjen e detyrave të punës së punonjësve. Si detyrë prioritare, në vazhdimësi udhëzon filialet/ekspoziturat që të mbledhin fletëparaqitjet M4 në formë letre për periudhën deri 31.12.2025. Në raport të fletëparaqitjeve të pagrumbulluara M/4 deri në vitin 2005 u janë dhënë udhëzime filialeve dhe

ekspoziturave në rast se kanë evidencë financiare për kontributin e paguar nga SPI, të veprojnë në përputje me ligjin dhe sipas detyrës zyrtare të përgatitin fletëparaqitje M4, të njëjtat t'i kontrollojnë dhe t'i regjistrojnë në evidentimin amzë.

Për periudhën pas vitit 2006, Sektori i informatikës në fillim të vitit aktual gjeneron të dhënat e marra nga obliguesit në mënyrë elektronike. Me arsye se, sistemi elektronik nuk i njeh korrigjimet e të dhënave tashmë të paraqitura, janë dhënë udhëzime deri te punonjësit në filialet dhe ekspoziturat që të kryejnë rigjenerimin e të dhënave mbi stazhin e sigurimit për shkak të vërtetimit të të dhënave të sakta dhe të plota.

Deri në nëntor të vitit 2023, në formë elektronike në Fond, janë regjistruar dhe gjeneruar gjithsej 254.913 fletëparaqitje mbi stazhin e sigurimit dhe pagave. Nga ky numër i përgjithshëm i fletëparaqitjeve, janë gjeneruar 204,867 fletëparaqitje M/4, dhe 50,046 fletëparaqitje janë futur në mënyrë interaktive nga punonjësit në Filiale/Ekspozitura, për periudhën para vitit 2006, në sistemin e përpunimit automatik të të dhënave.

Gjatë muajit prill të vitit 2023, Sektori për informatikë ka realizuar gjenerimin dhe përcaktimin e fletëparaqitjeve M4 në mënyrë automatike për vitin paraprak, përkatësisht për vitin 2022.

Pas përfundimit të këtij cikli janë gjeneruar gjithsej 840.114 fletëparaqitje M/4 për 605.831 persona të siguruar. Janë përcaktuar gjithsej 765.586 fletëparaqitje M/4 për 567.712 persona të siguruar. Sipas kritereve të gabimit, 6.102 fletëparaqitje janë refuzuar, ndërsa numri më i madh i tyre, përkatësisht 4.486 fletëparaqitjev janë refuzuar për shkak të ekzistimit aktiv të M/1 fletëparaqitje ndërsa nuk janë kryer pagesa nga ana e obliguesit.

6. Pagesa e pensioneve

Një nga funksionet kryesore të Fondit në zbatimin e sigurimit pensional dhe invalidor është pagesa e përfitimeve pensionale të përfituesve të pensionit. Gjatë vitit 2023, Seksioni për pagesën e të ardhurave të pensionit në bashkëpunim me Sektorin për informatikë kryente përpunimin dhe pagesën e rregullt të pensioneve. Më konkretisht gjatë vitit të kaluar kryhej:

- Përgatitja dhe pagesa e rregullt mujore e pensioneve për përfituesit e pensioneve nga sigurimi i punës, pensionet ushtarake, pensionet minimale bujqësore si dhe pagesa në ish-republikat Jugosllave dhe transfere.
- Përpunimi, shtypja, kontrollimi dhe hapja e dosjeve financiare për aktvendime të reja që janë sjell për përfituesit e pensionit të cilët për herë të parë kanë fituar të drejtën e pensionit.
- Zbatimi i vendimeve të ndryshuara, vendimet e reja, përjashtimi i të drejtës së pagesës, llogaritjes dhe kontrollit.
- Pranimi, skanimi dhe veprimi sipas aktvendimeve ekzekutive të marra për mbajtje nga përfituesit e pensionit.

- Përgjigjja ndaj kërkesave të përfituesve të pensioneve dhe pranimit të palëve
- Pranimit dhe skanimi i vërtetimeve për jetë, regjistrimi i datës së re dhe pagesa e pensioneve të prapambetura pas dorëzimit të vërtetimeve për jetë.
- Pranimit dhe përpunimit të vërtetimeve për shkollim të përfituesve të pensionit familjar, pasivizimi i përfituesve të pensionit familjar që nuk kanë dorëzuar vërtetime të shollës dhe njoftim Filialeve për aktvendimin e miratuar.
- Zbatimi i vendimeve ndërprerëse të marra nga Filialet, llogaritja e dëmit
- Raportimi i pensioneve të shumëfishta të paguara në shërbimin juridik për udhëheqjen e procedurave gjyqësore ose jashtëgjyqësore me qëllim për pagesën e tyre.
- Dërgimi i njoftimit për tërheqjen dhe ndryshimin e dëmit të shkaktuar tashmë për shkak të aktvendimit të ri, për shkak të borxhit të kthyer dhe të tjera
- Dhënia e vërtetimit për përfituesit e pensionit për tatimin, të ardhurat etj.
- Back up të sistemit përpara përpunimit përfundimtar, procesit të përpunimit, krijimit të skedarëve të pagesave për bankën dhe raporteve mujore të pagesave
- Analiza e llogaritjes së pagesës së pensioneve, analiza e të gjitha ndryshimeve në shumatat e pensioneve, ndryshimi i adresës, pensionet e përjashtuara, të përfshira etj.
- Bashkëpunimi me Filialet për zgjidhjen e problemeve në lidhje me pagesën e pensioneve
- Pasivizimi i përfituesve të pensionit të vdekur, përcaktimi i parapagimit ose pagesa shtesë për trashëgimtarët deri në ditën e vdekjes.
- Harmonizimi i të dhënave ndërmjet Fondit dhe Bankave, barazimi dhe zgjidhja e të ardhurave nga pensionet.
- Marrja dhe dërgimi i kërkesës për dëmshpërblim nga ish Republika Jugosllave, llogaritja dhe gjenerimi i një rekapituluesi me diferencë pozitive ose negative, shkëmbimi elektronik i përfituesve të ndjerë të pensionit që jetonin në Republikat Jugosllave, kërkesa për më shumë pensione të paguara nga bankat e huaja.
- Pasivizimi i pagesës për përfituesit në bazë të shkollimit, të cilët nuk kanë dorëzuar vërtetime të shkollës brenda afatit të caktuar, dërgim i njoftimit në Filialet për ndërprerjen e të drejtës së pensionit për pensionet familjare.
- Llogaritja, përgatitja dhe dërgimi i llogaritjeve për parapagesën e kryer në Seksionin për çështje juridike.

- Kontrolli i aktvendimeve të reja dhe kthimi i tyre në filialet e Fondit për korrigjim në rast të mangësive të konstatuara
- Shkëmbim elektronik me Drejtorinë për Udhëheqjen e Librave Amë për sigurimin e të dhënave për përfituesit e ndjerë të pensionit, pasivizimin e pagesës dhe përgatitjen e llogaritjes për parapagesën e kryer.

7. Zbatimi i kompetencave nga shtylla e dytë pensionale

Në evidencën e Fondit të SPIMV-së në dhjetor të vitit 2023 janë regjistruar 395.096 të siguar aktivë, anëtarë në shtyllën e dytë pensionale.

Gjatë vitit 2023, Shërbimi profesional i Fondit në kuadër të kompetencave dhe detyrave të lidhura me shtyllën e dytë realizuan aktivitete të shumta ndër tjerash:

- Është kryer komunikim i rregullt dhe janë dërguar njoftime në Filialet dhe Ekspoziturat për çështjet lidhur me anëtarësimin në shtyllën e dytë,
- Është monitoruar validizimi i fletëparaqitjeve M1/2 dhe M11, me qëllim të realizimit të procedurës së pandërprerë për regjistrimin e anëtarëve në shtyllën e dytë pensionale,
- Është bërë sigurimi i të dhënave të sakta dhe të plota për të siguarit, anëtarë në shtyllën e dytë,
- U përgatitën raporte mujore drejtuar Ministrisë së Punës dhe të Politikës Sociale dhe realizohej bashkëpunim i rregullt me Agjencinë e Mbikqyrjs MAPAS në drejtim të përgatitjes së të dhënave për të siguarit – anëtarë të shtyllës së dytë dhe në drejtim të zgjidhjes së çështjeve lidhur me anëtarësimin në shtyllën e dytë.
- Është realizuar vizita dhe udhëzimi i punonjësve në disa Filiale dhe Ekspozitura të Fondit,
- Në koordinim me Agjencinë e Mbikqyrjes MAPAS dhe Sektorin për informatikë në Fond u realizua harmonizimi i të dhënave për Anëtarët nga shtylla e dytë pensionale në pjesën e të dhënave për kodet e statusit të anëtarësimit dhe muajit të parë të shpërndarjes së kontributeve.

Gjatë vitit 2023 Fondi vazhdoi të paguajë kompensimin për funksionet të cilat i kryente për nevojat e sigurimit të detyrueshëm pensional me financim kapital. Kompensimi paraqet kompensim mujor në barë të shoqërive pensionale në lartësi prej 0,1% nga çdo kontribut i paguar për muajin e kaluar në fondet pensionale me të cilat menaxhojnë shoqëritë.

VI. ORGANET E MENAXHIMIT TË FONDIT

1. Këshilli Drejtues

Këshilli Drejtues i Fondit të SPIMV-së si organ më i lartë i menaxhimit, në vitin 2023 aktivitetin e tij e kahëzoi për zbatimin e sigurimit pensional dhe invalidor dhe ruajtjen e sigurisë materiale dhe sociale të përfituesve të pensionit si dhe në interes dhe përmirësim të politikës pensionale në vendin tonë.

Këshilli Drejtues i Fondit është i përbërë nga shtatë anëtarë të emëruar nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë në afat prej katër viteve. Nga numri i përgjithshëm i anëtarëve, pesë anëtarë, gjegjësisht nga një përfaqësues emërohen në propozim të: Ministrisë së Punës dhe Politikës Sociale, Ministrisë së Financave, Sindikatës Përfaqësuese, anëtare e Këshillit Ekonomik Social, Shoqatës Përfaqësuese të Punëdhënësve, anëtare e Këshillit Ekonomik Social dhe Lidhjes së Shoqatave të Pensionistëve të Maqedonisë. Këshilli Drejtues i Fondit nga radhët e tij zgjedh kryetar dhe nënkryetar me kohëzgjatje prej një viti dhe për punën e tij, së paku një herë në vit i dorëzon raport Qeverisë.

Këshilli Drejtues i Fondit në punën e tij miraton program dhe plan për punë, përcakton propozim - kërkesë buxhetore deri te Ministria e Financave, miraton llogarinë përfundimtare të Fondit, kujdeset për pagesën e rregullt të kontributeve për sigurim pensional dhe invalidor, vendos për shfrytëzimin e mjeteve të Fondit, për shitjen e pronës së Fondit, për shitjen e aksioneve dhe pjesëve nga gjithsej kapitali i arritur në bazë të transformimit të ndërmarrjeve me kapital shoqëror, kujdeset dhe rregullisht ndjek pagesën e ndihmës së pasvdekjes së përfituesve të pensionit dhe të mjeteve të ndara nga pensionet për anëtarësim si dhe i shqyrton çështjet, raportet, informacionet dhe materialet e tjera në lidhje me gjendjen dhe problemet nga sigurimi pensional dhe invalidor dhe punë të tjera në kompetencë të Fondit.

Këshilli Drejtues i Fondit të SPIMV-së, në vitin 2023 punën e tij e realizoi në mbështetje të dispozitave statutore dhe Programit dhe planit për punën e Këshillit Drejtues për vitin 2023, me çka mbajti 14 seanca, në të cilat u shqyrtuan dhe diskutuan gjithsej 56 materiale. Janë sjellë 28 vendime, 1 Rregullore, si dhe Programi dhe Plani për punën e KD –së së Fondit të SPIMV-së, Plani Vjetor për Punën e Fondit të SPIMV-së për vitin 2024, u miratuan 21 informacione dhe 2 raporte, ndërsa u soll edhe Propozim kërkesa e buxhetit të Fondit të SPIMV-së për vitin 2024 dhe Plani strategjik i Fondit të SPIMV-së për periudhën prej vitit 2024 – 2026 dhe u shqyrtuan kërkesa të tjera dhe konkluzione nga seancat e mbajtura të Këshillit Drejtues.

Këshilli Drejtues i Fondit ka kryer një aktivitet jashtëzakonisht të rëndësishëm pune-udhëheqjeje, që paraqet një legjitimitet të vërtetë që Fondi në vitin 2023 me përgjegjësi, cilësi dhe në kohë realizoi Programin dhe planin e punës, me respektim të vazhdueshëm të Ligjit për SPI, Statutin e Fondit të SPIMV-së dhe Rregulloren e punës së Këshillit Drejtues.

Gjithashtu, për Arkivin Shtetëror është bërë përshkrim dhe regjistrim i lëndës arkivore me vlerë të përhershme, në të cilën përmbahen të gjitha seancat e mbajtura të Këshillit Drejtues të Fondit dhe janë nënvizuar dokumentet e miratuara në seancat e mbajtura në vitin 2023.

Këshilli Drejtues i Fondit të SPIMV-së në vitin 2023 me përkushtim, seriozitet dhe me besim të përgjithshëm ka punuar në drejtim të zgjedhjes së përgjegjshme dhe cilësore të disa çështjeve aktuale dhe me prioritet nga fusha e punës dhe angazhimit të tij të përditshëm dhe në koordinim me Ekipin menaxhues të Fondit arritën shumë suksese të rëndësishme në punën dhe realizimin e të gjitha qëllimeve të përcaktuara programore për përmirësimin e punës së përgjithshme të Fondit të SPIMV-së.

2. Drejtori

Drejtori i Fondit si një organ që e udhëheq Fondin dhe e përfaqëson atë para personave të tretë, gjatë vitit 2023 me sukses e ka udhëhequr punën dhe funksionimin e institucionit, gjë e cila kontribuoi në realizimin e plotë të Programit për punën e Fondit dhe të realizohen rezultate pozitive në të gjitha segmentet e zbatimit të sigurimit pensional dhe invalidor. Nën udhëheqjen e tij janë ndërmarrë masa dhe aktivitete të shumta që synonin pagesën e kontributeve të papaguara përfundimisht me vitin 2008, ndaj rritjes së pagesës së kontributit për sigurim pensional dhe invalidor, ndaj përmirësimit të punës financiare të Fondit, ndërsa me qëllim të avancimit të punës së Fondit u ndërmorr iniciativë para ministrive kompetente dhe institucioneve në drejtim të ndryshimit të rregullores ligjore ekzistuese.

Si organ ekzekutiv, drejtori i Fondit gjatë vitit 2023 Këshillit Drejtues i dorëzoi, raporte, analiza, propozim vendime, ndërsa njëkohësisht kujdesej edhe për zbatimin e vendimeve dhe konkluzioneve të sjella nga ana e Këshillit Drejtues të Fondit dhe Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut.

Nga aspekti i funksionimit të shërbimit profesional të Fondit, drejtori organizon dhe koordinon punën e tyre. Gjithashtu duhet theksuar bashkëpunimi i Drejtorit me organizatat sindikale në Fond, gjatë të cilit janë ndërmarrë veprime për përmirësimin e standardit të punonjësve, i cili vitet e kaluara ishte në rënie. Si rezultat i kësaj u nënshkrua kontrata e re kolektive e cila përmirësoi ndjeshëm gjendjen financiare të punonjësve.

VII. SHËRBIMI PROFESIONAL I FONDIT

1. Revizioni i brendshëm

Seksioni për revizion të brendshëm gjatë vitit 2023 i kryente detyrat e rregullta të punës të paraparë në Planin strategjik për kryerjen e revizionit prej vitit 2023 – 2025 dhe Planin vjetor për revizion për vitin 2023 me qëllim që nëpërmjet konstatimeve, rekomandimeve, vërejtjeve dhe rolit këshillues të tij të kontribuon në përmirësimin e punës dhe rritjen e efikasitetit të sistemeve për kontrollin e brendshëm në Fondin e SPIMV-së.

Revizioni i brendshëm kryen detyrat e tij të punës në mbështetje me standardet e pranuar për zbatimin profesional të revizionit, Ligjin e Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik, aktet nënligjore të miratuara në bazë të këtij ligji, Dokumentit për revizion të brendshëm si dhe Kodeksit etik të revizorëve të brendshëm.

Për çdo revizion të zbatuar përgatitet dokumentacion i plotë që paraqet dosje të revizionit, i cili është i selektuar dhe renditur sipas numrit, për shkak të organizimit në ekzekutim.

Përveç revizioneve të zbatuara, Seksioni për revizion të brendshëm gjatë vitit 2023 i kryente edhe aktivitetet në vijim:

- Përgatitje të deklaratës mbi cilësinë e gjendjes për kontrollet e brendshme për vitin 2022, në pajtim të Ligjit të Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik (“Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr. 90/09, 188/13 dhe 192/15).
- Përgatitje të Planit vjetor për vitin 2024 dhe Planit strategjik për vitin 2024-2026 për punën e Seksionit për revizion të brendshëm i cili është miratuar nga u.d. drejtori i Fondit të SPIMV-së dhe i është dorëzuar Ministrisë së Financave.
- Në mbështetje me standardet ndërkombëtare për kryerjen e revizionit të brendshëm, Seksioni për revizion të brendshëm ka përgatitur një Regjistër të rekomandimeve i cili azhurnohet rregullisht pas raporteve të dhëna ose rekomandimeve të zbatuara. Regjistri i përditësuar i rekomandimeve prej 15.02.2024 përmban 18 raporte përfundimtare nga revizioni i brendshëm dhe janë përfshirë 137 rekomandime gjatë kohës së revidimit të tyre. Regjistri i përditësuar i rekomandimeve prej 15.02.2024 ka përfshirë periudhën e revizioneve të kryera nga viti 2021, 2022 dhe 2023 dhe në të janë vendosur konstatimet dhe rekomandimet nga proceset të cilat duhet përmirësuar.
- Regjistri i reziqeve përditësohet së paku një herë në vit me vlerësimin e vet të rreziqeve që kërcënojnë punën e Fondit të SPIMV-së. Regjistri i reziqeve përmban 143 rreziqe të vlerësuara nga katër sektorë në Fondin e SPIMV-së, vlerësimet janë bërë në bazë të revizioneve që janë zbatuar në periudhën e kaluar ose sipas procedurave për punën e seksionit.
- Gjatë vitit 2023 është përditësuar Universumi i revizionit i cili është dokument përbërës i Planit strategjik të Seksionit për revizion të brendshëm për periudhën prej vitit 2024 – 2026. Ky dokument shfrytëzohet për vlerësimin e rreziqeve gjatë planifikimit të revizioneve. Universi i revizionit i definon proceset kryesore dhe objektivat e atyre proceseve me qëllim që t'i vlerësojë me faktorët e rrezikut.
- Në periudhën prej 01.01.2023 deri më 31.12.2023 janë zbatuar revizione në mbështetje të Planit vjetor për vitin 2023, ndërsa me kërkesë të u.d.drejtorit të Fondit të SPIMV-së, është zbatuar një revizion i jashtëzakonshëm. Gjatë vitit 2024 është paraparë zbatimi i revizionit *follow up* për zbatimin e rekomandimeve, veçmas për çdo revizion të kryer në mbështetje të planit për zbatimin e rekomandimeve.

Në vazhdim vijon pasqyrë e revizioneve të zbatuara për periudhën prej 1.1.2023 deri më 31.12.2023.

1. Revizion i harmonizimit të procesit për planifikimin, zbatimin dhe njoftimin për kontrollet e kryera nga Seksioni për kontrollin e brendshëm në FSPIMV-së.
2. Revizion i harmonizimit të procesit për përgatitjen e procedurave, udhëzim për punë dhe mbikëqyrje të punës në Filiale/Ekspozitura nga Sektori për realizimin e të drejtave nga SPI në Fondin e SPIMV-së.

3. Revizion i jashtëzakonshëm i harmonizimit të procesit për zbatimin e Marrëveshjes, realizimin e saj dhe procesit të pagesës së faturave për furnizimin e shërbimeve - mirëmbajtjes dhe riparimit të mjeteve motorike (duke përfshirë pjesët rezervë) në Fondin e SPIMV-së.
4. Revizion (follow up) i veprimtimit sipas konstatimeve dhe rekomandimeve nga revizionet e kryera për periudhën prej datës 01.01.2022 deri më 31.12.2022 në Fondin e SPIMV-së.
5. Revizion i harmonizimit të punës së Seksionit për komunikim në Sektorin për resurse njerëzore punë juridike dhe të përgjithshme në Fondin e SPIMV-së.
6. Revizion i sistemit të kontrolleve të brendshme të procesit për përcaktimin e statusit të personit të siguruar për kategoritë specifike të të siguruarve – bujq individual në Fondin e SPIMV-së.
7. Revizion i procesit për pagesën e faturave për furnizimin e mallrave dhe shërbimeve në Fond.

2. Kontrolli i brendshëm

Seksioni për Kontroll të brendshëm gjatë vitit 2023 pas autorizimit dhe detyrës së marrë nga ana e U.D. Drejtorit ka kryer disa kontrole dhe ka dorëzuar raporte lidhur me të njëjtat. Veçojmë në vijim:

- Kontroll i zbatuar i pagesave manuale të pensioneve në Seksionin për pagesën e të ardhurave të pensioneve, gjatë të cilat janë kontrolluar 75 lëndë dhe është konstatuar se të gjitha shumt e pagesave manuale janë të rregullta dhe të sakta, ndërsa në Raport janë nënvizuar rekomandime të caktuara për përmirësime të caktuara në punën e ardhshme.

- Kontroll të 39 lëndëve pensionale të përfituesve për të cilët pensionet paguhen jashtë vendit në llogaritë devizore, përkatësisht pagesat manuale të pensioneve të papaguara për shkak të pensioneve të ndërprera dhe dorëzimit jo në kohë të vërtetimit për jetë dhe të ngjashme. Njëkohësisht është konstatuar se shumt e pagesave manuale janë të sakta dhe me të dhëna të sakta, ndërsa në Raport janë bërë vërejtje për mos skanimin e dëshmimeve të detyrueshme dhe të nevojshme.

- Kontroll të 28 Filialeve dhe Ekspoziturave me ç'rast u kontrollua gjendja e objekteve, hapësira e punës, rregullsia e punonjësve dhe efikasiteti dhe efektiviteti i tyre në kryerjen e detyrave të punës, është kryer edhe kontroll dhe inspektim i drejtpërdrejtë i lëndëve të papunuara të cilat edhe kundrejt parashtrimit të kërkesave për disa muaj nuk janë zgjidhur. Njëkohësisht, U.D. Drejtorit i janë dorëzuar raporte për çdo Filialë apo Ekspoziturë, në bazë të të cilave U.D. Drejtori i Fondit ka realizuar një takim të përbashkët me udhëheqësit e Filialeve dhe Ekspoziturave. Në takimin në fjalë u shqyrtuan dhe shpjeguan të gjitha raportet në veçanti, u diskutua rreth parregullsive dhe lëshimeve të konstatuara si dhe është kërkuar që në të ardhmen ato të mënjanohen.

3. Koordinimi i buxhetit

Shërbimi profesional i Fondit përgatit plane dhe programe planifikuese-analitike dhe programe, analiza statistikore, rishikime dhe një mori informacionesh në kuadër të monitorimit aktual të sistemit të sigurimit pensional dhe invalidor, si dhe për zhvillimin e planifikuar të tij.

Buxheti i Fondit është pjesë përbërëse e buxhetit të shtetit. Shërbimi profesional i Fondit në koordinim me ministritë dhe institucionet kompetente përgatit projektbuxhetin e Fondit, monitoron dhe analizon realizimin e të hyrave dhe të dalave buxhetore dhe përgatit propozime për ndryshimin dhe plotësimin e buxhetit. Monitoron, analizon dhe jep mendim për aktet e përgatitura nga njësitë e tjera organizative të Fondit që kanë implikime financiare për buxhetin.

Gjatë vitit 2023, të gjitha aktivitetet e mësipërme u kryen me sukses nga autoritetet në Shërbimin profesional. Është përgatitur raporti vjetor për punën e Fondit në vitin 2022, janë përgatitur analiza ditore, mujore, tremujore dhe periodike si dhe informacione dhe janë dorëzuar deri te Qeveria, Këshilli Drejtues i Fondit dhe deri te ministritë dhe institucionet kompetente, janë mbledhur të dhëna statistikore në lidhje me të siguarit dhe përfuturit e të drejtave nga SPI-ja, janë analizuar trendet statistikore dhe janë përgatitur dhe dorëzuar rregullisht raporte të rregullta statistikore. Është përgatitur Propozim plani strategjik i Fondit për periudhën 2024 - 2026 dhe ai është miratuar nga Këshilli Drejtues.

Shërbimi profesional në vitin 2023, bazuar në të dhënat zyrtare për rritjen e pagës bruto dhe shpenzimet e jetesës, dy here përcaktoi përqindjet e harmonizimit të pensioneve.

4. Kontrolli i buxhetit

Gjatë vitit 2023, Seksioni për kontrollin e buxhetit ka zbatuar plotësisht të gjitha detyrat e parapara me Programin e punës dhe me Planin për kryerjen e kontroleve financiare në Fondin e SPIMV-së. Është bërë rregullisht kontrolli ex-ante dhe ex-post i të gjitha marrëveshjeve financiare të Fondit të lidhura me institucionet tjera dhe është monitoruar zbatimi i tyre, si dhe kontrolli eks-ante i të gjitha faturave në hyrje dhe kontrolli eks – post i pagesës së shpenzimeve materiale. Rregullisht është monitoruar realizimi i buxhetit dhe informimi i drejtorit të Sektorit të çështjeve financiare për atë. Janë përgatitur aktvendime për shpërndarjen e brendshme të buxhetit dhe janë përgatitur informacione për Ministrinë e Financave në pajtim me Ligjin për Kontrollin e Brendshëm Financiar Publik. Është kryer kontrolli i rregullt i fletëurdhërësave për udhëtim dhe i faturave fiskale për karburantet, si dhe kontrollim financiar i mjeteve të miratuara në buxhetin për furnizime publike.

5. Furnizimet publike

Seksioni i furnizimeve publike në vitin 2023 zbatoi procedurat për furnizim sipas Planin vjetor për furnizime publike të Fondit në vitin 2023 dhe ndryshimin dhe plotësimin e Planit vjetor për furnizime publike, sipas Ligjit të furnizimeve publike me shfrytëzimin e sistemit elektronik për furnizime publike SEFP (<https://e-nabavki.gov.mk>).

Në vitin 2023 janë publikuar gjithsej 54 shpallje për ndarjen e marrëveshjeve për furnizime publike, përkthësisht 3 shpallje më pak nga viti i kaluar 2022 kur ishin publikuar 57 shpallje.

Tabela nr.18: Pasqyrë e numrit të shpalljeve të publikuara sipas llojit të procedurës

Lloji i procedurës	Numri i shpalljeve
Furnizim me vlerë të vogël	15
Procedurë e thjeshtë e hapur	23
Procedurë e hapur	14
Furnizim i shërbimeve speciale	2
Gjithsej	54

Më shumë shpallje për ndarjen e kontratave janë publikuar me procedurë të hapur të thjeshtuar dhe furnizim me vlerë të vogël. Kështu, 18 shpallje janë publikuar për furnizime publike të mallrave, 34 shpallje për furnizimin e shërbimeve dhe 2 shpallje u publikuan për furnizim të punëve.

Fondi i SPIMV-së si organ kontraktues në vitin 2023 ka lidhur gjithsej 59 kontrata për furnizime publike të cilat i dedikohen lëndëve të ndashme të furnizimit nga procedurat e zbatuara edhe atë 12 kontrata me procedurë të hapur, 28 kontrata me procedurë të hapur të thjeshtuar, 17 kontrata me furnizim të vlerës së vogël dhe 2 kontrata për furnizimin e shërbimeve të veçanta.

Të gjitha të dhënat në lidhje me kontratat e lidhura dhe të realizuara për furnizime publike janë shpallur në SEFP-në (<https://e-nabavki.gov.mk>) dhe në ueb faqen e Fondit (<http://piom.com.mk/nabavki/>) të cilat janë plotësisht të disponueshme për publikun.

Vlera totale e marrëveshjeve të lidhura për furnizime publike në vitin 2023 arrin **189.688.088,70 denarë**.

Tabela nr.19 Pasqyrë e numrit dhe e vlerës së kontratave të lidhura sipas llojit të procedurës për dhënien e kontratave për furnizime publike

Lloji i procedurës për dhënie të kontratës	Numri i kontratave të lidhura	Vlera e kontratave të lidhura	%
Furnizim me vlerë të vogël	17	4.242.996,00	28,8%
Procedurë e hapur e thjeshtuar	28	73.470.499,7	47,4%
Procedurë e hapur	12	110.912.593,00	20,3%
Shërbime të veçanta	2	1.062.000,00	3,4%
Gjithsej	59	189.688.088,70	100%

Në vitin 2023 janë asgjësuar 14 procedura për furnizime publike. Asgjësimi i procedurës së plotë apo asgjësimi i pjesëve të procedurës tek 5 asgjësime është shkaktuar për shkak se nuk është dorëzuar asnjë

ofertë apo asnjë ofertë e pranueshme, ndërsa në 8 asgjësime arsyet kanë qenë se dokumentacioni i tenderit ka përmbytur lëshime dhe mangësi, ndërsa në rastin e një procedure arsyeja është se për shkak të rrethanave të paparashikuara dhe objektive, nevojat e organit kontraktues kanë ndryshuar.

Në vitin 2023 nga operatorët e pakënaqur ekonomik nëpërmjet SEFP-së në formë elektronike janë paraqitur dy ankesa në Komisionin Shtetëror dhe në organin kontraktues. Pas procedurës ankimore janë sjellur dy aktvendime me të cilat lënda kthehet në rishqyrtim.

5. Burimet njerëzore

Në vitin 2023, Seksioni i burimeve njerëzore realizoi politikën e menaxhimit të burimeve njerëzore në Fondin e SPIMV-së, nëpërmjet zbatimit të Ligjit të Marrëdhënieve të Punës, Ligjit të të Punësuarve në Sektorin Publik, Ligjit të Nëpunësve Administrativë, Ligjit të SPI-së, Rregullores së sistemit të vendeve të punës në Fondin e SPIMV-së nr. 02-4743/1 të datës 6.11.2019 me ndryshimet dhe plotësimet e bëra si dhe Marrëveshjes kolektive për rregullimin, përkatësisht rirregullimin e të drejtave, obligimeve dhe përgjegjësi nga marrëdhënia e punës në Fondin e SPIMV-së nr. 02-1435/1 më datë 31.03.2022.

Në bazë të Ligjit të të punësuarve në Sektorin Publik, është përgatitur plani i punësimit për vitin 2023 dhe plani për trajnimin e nëpunësve administrativë në Fond për vitin 2023 si dhe raportet mbi realizimin e planit të punësimit dhe planit për trajnime. Gjithashtu është përgatitur Raport Vjetor për masat e shqiptuara mbi përgjegjësinë e vendosur disiplinore dhe materiale.

U miratua procedura për intervistë gjysmëvjetore dhe procedura për vlerësimin e nëpunësve administrativë në Fondin e SPIMV-së dhe në bazë të kësaj është përpunuar edhe Raport për vlerësimin e zbatuar, i cili i është dorëzuar Ministrisë së Shoqërisë Informatike dhe të Administratës.

U vazhdua përditësimi i të dhënave të punonjësve nëpërmjet softuerit për burime njerëzore – Hermes, ndërsa në bazë të obligimit nga Ligji i të Punësuarve në Sektorin Publik u vazhdua me regjistrimin dhe përditësimin e të dhënave për punonjësit e Fondit në Sistemin informatik për menxhimin e burimeve njerëzore (SIMBNJ) të cilin e menaxhon Ministria e Shoqërisë Informatike dhe e Administratës.

U vazhdua me evidencën elektronike të orarit të punës në Fond, nëpërmjet përpunimit të raporteve ditore, javore dhe mujore për praninë e punonjësve, komunikimit me Agjencinë e punësimit, zbatimit të fletëparaqitjeve M1-M2, fletëparaqitjeve FNP dhe mosparaqitjeve të punonjësve sipas çdo baze: përjashtimet, pensionimet, pezullimi i punësimit, pushimet pa pagesë, raportet e punonjësve për arsimin, vendi i punës, kombësia, gjinia dhe mosha.

Janë zbatuar procedura disiplinore, ndërsa janë zbatuar edhe procedura për transferimin e punonjësve nga institucione të tjera si dhe transferimin e punonjësve nga Fondi në institucione të tjera, ndërsa janë kryer procedurat për punësime të reja.

Janë përgatitur aktvendime për: sistematizimin, përcaktimin e pagës, shqiptimin e masave disiplinuese, përfundimin e punësimit, mungesën e paguar dhe papaguar, pushimin vjetor, kontrata për punë të pavarur etj.

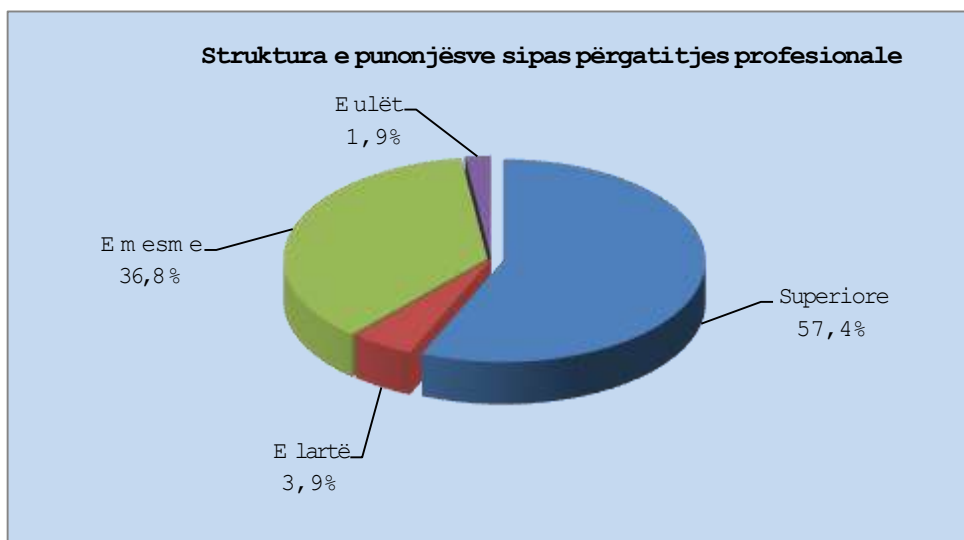
Aktualisht janë përgatitur përgjigje ndaj ankesave të punonjësve të dorëzuara nëpërmjet Fondit të SPIMV-së në Agjencinë e Administratës.

Në shërbimin profesional të Fondit me gjendjen e tij në dhjetor të vitit 2023 janë angazhuar 519 punonjës në marrëdhënie të rregullt të punës. Me kontratë për kryerje të punës së pavarur më 31.12.2023 janë angazhuar 200 persona. Në krahasim me vitin 2022 numri i punonjësve në marrëdhënie të rregullt të punës është zvogëluar për 17 punonjës, përderisa numri i të angazhuarve me kontratë për kryerje të punës së pavarur është zmadhuar për 5 persona.

Struktura kualifikuese e punonjësve në Shërbimin Profesional të Fondit është paraqitur në tabelën e mëposhtme.

Tabela nr. 20: Struktura kualifikuese e punonjësve në Fond

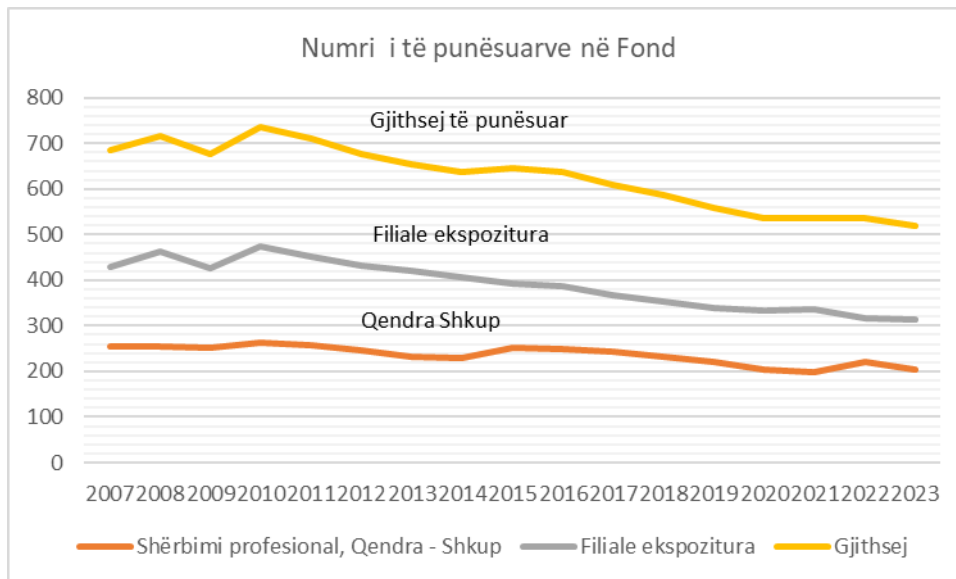
Përgatitja profesionale	2022	Struktura	2023	Struktura
Superiore	303	56,5%	298	57,4%
E lartë	27	5,0%	20	3,9%
E mesme	195	36,4%	191	36,8%
E ulët	11	2,1%	10	1,9%
Gjithsej	536	100,0%	519	100,0%

Struktura e punonjësve sipas përgatitjes arsimore, në vitin 2023 në raport të vitit 2022 është në nivel të përafërt. Por, trendi i rënies së numrit të të punësuarve ka vazhduar edhe në vitin 2023.

Tabela nr.21: Lëvizja e numrit të punonjësve në Shërbimin profesional të Fondit në periudhën prej vitit 2007 – 2023.

Viti	Shërbimi profesional, Qendra - Shkup	Njësitë rajonale	Gjithsej
2007	254	430	684
2008	254	462	716
2009	251	427	678
2010	263	474	737
2011	258	451	709
2012	245	432	677
2013	233	421	654
2014	230	406	636
2015	252	393	645
2016	249	388	637
2017	242	366	608
2018	233	354	587
2019	221	338	559
2020	203	333	536
2021	199	336	535
2022	220	316	536
2023	205	314	519

6. Informimi

Në vitin 2023, Fondi i SPIMV-së, siguroi një transparencë aktive dhe llogaridhënie në punën e informimit të publikut, përkatësisht të obliguesve, të të siguruarve dhe të përfituesve të pensionit për të gjitha ndryshimet në dispozitat ligjore, aktivitetet rrjedhëse dhe shërbimet të cilat i ofron Fondi në pjesën e sigurimit pensional dhe invalidor. Me punonjësit e Fondit është realizuar informacion i dyanshëm, me qëllim të një bashkëpunimi dhe komunikimi më të mirë të ndërsjellë.

Në faqen e internetit të Fondit përditësoheshin rregullisht të dhënat statistikore, puna financiare, dispozitat ligjore, marrëveshjet ndërkombëtare për sigurim social etj. Janë shpallur edhe tekste aktuale, njoftime të shumta, shpallje, rang – lista për vendosjen e shfrytëzuesve të pensionit në shtëpitë e pensionistëve me të cilat ekonomizon Fondi dhe dokumente të tjera të ndryshme dhe informacione.

Në mënyrë aktive ka funksionuar edhe profili zyrtarë i Fondit në fejsbuk ku u publikuan përmbajtje lidhur me pagesën e pensioneve, informacione për aktivitetet rrjedhëse dhe risitë lidhur me funksionimin e Fondit.

Në vitin 2023 nëpërmjet adresës elektronike të Fondit (info@piom.com.mk) kanë arritur 8.228 e-majle me pyetje të natyrës së ndryshme dhe të njëjtat janë dërguar në shërbimet përkatëse profesionale për veprim të mëtutjeshëm, përkatësisht për t’ju përgjigjur atyre.

Në vitin 2023 janë përkthyer rregullisht nga maqedonishtja në shqip materialet për 14 seancat e mbajtura të Këshillit Drejtues, tekstet për ueb - faqen e internetit të Fondit si dhe shumë kërkesa, formularë, fletëparqitje, vërtetime lidhur me të drejtat e SPI-së, shkresa drejtuar institucioneve të jashtme etj.

Në mbështetje të Ligjit të Qasjes së Lirë në Informacionet me Karakter Publik, në vitin 2023 në Fond janë parashtruar gjithsej 27 kërkesa, të cilave iu është përgjigjur në mënyrën dhe formën e caktuar nga kërkuessit. Njëkohësisht 22 kërkesa janë me përgjigje pozitive ndërsa 5 kërkesa janë refuzuar për shkak të

kërkesës të të dhënave personale. Është përgatitur edhe Raporti vjetor për zbatimin e të drejtës për qasje të lirë në informacionet me karakter publik në Fond.

Për komunikim më të mirë me qytetarët Kol qendra e Fondit (02/15-215) është e hapur për publikun. Në vitin 2023 kanë arritur 1.554 thirrje nga qytetarët të cilave iu është përgjigjur menjëherë, përkatësisht janë dhënë informacione për realizimin e të drejtave nga SPI, pagesën e pensioneve, dorëzimin e vërtetimeve për jetë të përfituesve të pensionit etj.

Biblioteka e Fondit disponon me një fond të bibliotekës prej 2.125 titujsh, libra profesional, beletristikë dhe libra tjera leximi të cilët jepen për shfrytëzim.

7. Punët juridike

Seksioni për punë juridike në vitin 2023 vazhdoi me udhëheqjen e procedurave për kompensimin e dëmit për shkak të pagesës së pabazë të pensioneve, të përgatitë padi, mjete juridike të rregullta dhe të jashtëzakonshme dhe parashtrës të tjera në procedura për gjykatat kompetente dhe të përfaqësojë Fondin në procedurat para gjykatave dhe organeve tjera kompetente.

Në vitin 2023 pas përlogaritjes së pranuar nga Seksioni për pagesën e të ardhurave të pensionit, janë evidentuar gjithsej 160 lëndë ku kërkesat e Fondit në bazë të pagesës së pabazë të pensionit (dëme) arrijnë gjithsej 19.284.081,00 denarë, ndërsa prej tyre kanë përfunduar 86 lëndë dhe janë paguar gjithsej 6.501.973,00 denarë.

Nga gjithsej 160 lëndë në vitin 2023 në bazë të pagesës së pabazë të pensionit familjar janë evidentuar 94 lëndë me gjithsej kërkesë në shumë prej 5.506.402,00 denarë, prej të cilave janë paguar 2.959.190,00 denarë.

Janë evidentuar 28 lëndë në bazë të **pagesës së pabazë të pensionit të pleqërisë për shkak të punësimit të përfituesit të pensionit**, me gjithsej kërkesa në shumë prej 8.895.120,00 denarësh prej të cilave janë paguar 2.608.524,00 denarë.

Në bazë të **pagesës së pabazë të shumës më të ulët të pensionit**, janë evidentuar 5 lëndë me gjithsej kërkesa në shumë prej 728.457,00 denarë, prej të cilave janë paguar 242.356,00 denarë.

Në bazë të pagesës së pabazuar të **pensionit të përkohshëm invalidor** janë evidentuar 7 lëndë me gjithsej kërkesa në shumë prej 2.031.057,00 denarë, prej të cilave janë paguar 319.644,00 denarë.

Në bazë të **pagesës së shfrytëzuesit të ndjerë të pensionit** janë evidentuar 23 lëndë me gjithsej kërkesa në shumë prej 967.185,00 denarësh, prej të cilave janë paguar 294.204,00 denarë.

Sipas **bazave të tjera** janë evidentuar 3 lëndë me gjithsej kërkesë në shumë prej 1.155.860,00 denarë për të cilat janë paguar 78.055,00.

Shumica e debitorëve, për të shmangur procedurat gjyqësore (si shpenzime shtesë), pranojnë të shlyejnë borxhin ndaj Fondit me këste duke paguar në llogarinë e Fondit ose, nëse janë përfitues të pensionit, tu kryhet mbajtje mujore nga pensioni.

Në vitin 2023 nga Fondi janë parashtruar 12 padi në baza të ndryshme për pagesën e kërkesës në shumë prej 2.955.608,00 denarësh. Pas padive të paraqitura për 7 lëndë është sjellë aktgjykim i shkallës së parë në favor të Fondit (1.839.873,00 denarë) prej të cilave 5 lëndë janë në procedurë gjyqësore.

Në vitin 2023 kundër Fondit janë parashtruar 394 padi prej të cilave: 350 janë në bazë të shtesës në pagë nga marrëdhënia e punës – pagesa e regresit për pushimin vjetor dhe shtesë për vitin e ri për periudhën prej vitit 2019 deri në vitin 2021, 35 padi janë për pagesën e diferencës së pagës nga vendi i punës në të cilin paditësi është caktuar me aktvendim në vendin e punës ku kryen detyrat e punës në bazë të detyrimit, përkatësisht autorizimit, ndërsa 9 padi janë për shkaqe të tjera (borxhi për shkak të pensionit të pleqërisë të llogaritur gabimisht - shuma më e lartë e pensionit, pagesa e kamatës për shkak të pagesës jo në kohë e pensionit, etj.).

Në vitin 2023 janë sjellë 163 aktgjykime nga gjykatat kompetente në Republikën e Maqedonisë së Veriut. Nga aktgjykimet e nënvizuara, 154 janë sjellë për lëndë në të cilat Fondi është i paditur dhe të gjitha janë në favor të paditësve. Numri më i madh i aktgjykimeve janë bërë në bazë të pagesës së regresit për pushim vjetor dhe shtesë për vitin e ri për periudhën prej vitit 2019 deri në vitin 2021, si dhe për pagesën e diferencës në pagë në bazë të borxhit, përkatësisht autorizimit. Me 6 aktgjykimet në bazë të pagesës së diferencës në pagë, Fondi obligohet që paditësve t'u paguajë gjithsej 1.238.973,00 denarë me kamatë ligjore penale nga dita e paraqitjes së padisë deri në pagesën përfundimtare, si dhe shpenzimet procedurale për t'u paguar në shumë prej 241.421,00 denarë.

Nga 163 aktgjykime, 9 aktgjykime janë marrë për lëndët në të cilat Fondi paraqitet si paditës, ndërsa aktgjykimet e nxjerra janë në favor të Fondit për pagesën e kërkesës në shumë prej 3.354.215,00 denarë.

Seksioni për punë juridike merret edhe me lëndët e vitit të kaluar të cilat ende nuk kanë përfunduar, përkatësisht nuk janë paguar.

Tabela nr.22: Dëme sipas bazave të ndrrshme

Nr.rend.	Baza	Numri i lëndëve	kërkesa	Të paguara
1	Pagesë e pabazë e pensionit familjar	94	5.506.402,00	2.959.190,00
2	Pagesë e pabazë e pensionit të pleqërisë për shkak të punësimit të shfrytëzuesit e pensionit	28	8.895.120,00	2.608.524,00

Nr.rend.	Baza	Numri i lëndëve	kërkesa	Të paguara
3	Pagesa e pabazë e pensionit më të ulët të pensionit	5	728.457,00	242.356,00
4	Pagesë e pabazë e pensionit të përkohshëm pensional	7	2.031.057,00	319.644,00
5	Pagesë për shfrytëzues të ndjerë të pensionit (pagesë pas vdekjes)	23	967.185,00	294.204,00
6	Baza të tjera (me vendim të formës së prerë ndryshohet shuma e pensionit, janë paguar dy pensione – familjare dhe një pjesë proporcionale e pleqërisë, janë tërhequr mjete nga llogaria e Fondit nga përmbaruesit për pagesën e kërkesës nga shfrytëzues i pensionit)	3	1.155.860,00	78.055,00
	GJITHSEJ	160	19.284.081,00	6.501.973,00

7. Ekonomizimi i pronës së Fondit

Në vitin 2023, Seksioni për ekonomizim me pronën e Fondit në mbështetje të Programit për punë ndërmorri aktivitete mbi funksionimin e pandërprerë dhe cilësor të shtëpive për jetesë të përfituesve të pensionit, aktivitete rreth ekonomizimit me hapësirën banesore dhe afariste, rikonstruimit, adaptimit dhe mirëmbajtjes investuese të objekteve të Fondit në Filialet dhe Qendrën poashtu edhe një pjesë e shtëpive të pensionistëve.

Fondi ekonomizon me 14 shtëpi të pensionistëve në përbërje të të cilave janë gjithsej 380 njësi banimi ku janë të vendosur përfitues të pensionit. Qiraja paguhet rregullisht nëpërmjet mbajtjes nga pensioni i përfituesve. Huamarrja totale për vitin 2023 arrin 3.596.494 denarë dhe gjithsej mjetet e paguara nga qiratë e përfituesve të pensionit arrijnë 3.553.548,00 denarë, përkatësisht përqindja e pagesës arrinte 99,81%.

Njësite banesore të zbrazëta, përkatësisht të lira plotësoheshin rregullisht me përfitues të rinj, përmes lidhjes së marrëveshjeve sipas Rang – listës dhe vendimeve të sjellura nga Komisioni. Shtëpitë mirëmbaheshin rregullisht me qëllim që të mundësoheshin kushte të përshtatshme për jetesë të përfituesve të pensionit.

Me miratimin dhe funksionimin e softuerit elektronik për strehimin e përfituesve të pensionit në shtëpitë për jetesë të përfituesve të pensionit u përjashtua mundësia e ndikimit të faktorit subjektiv gjatë zhvendosjes së përfituesve të pensionit në shtëpitë e pensionistëve. Rang listat janë shpallur publikisht në ueb faqen e Fondit dhe të gjithë kërkesit e akomodimit mund të ndjekin përparimin e tyre në rang listë.

Fondi gjithashtu disponon hapësirë afariste në shtëpitë për jetesë të përfituesve të pensionit me sipërfaqe prej 9.616,27 m² nga e cila 92,33% apo 8.878,70 m² është hapësirë e dhënë afariste. Në vitin 2023 Fondi në emër të qirasë për hapësirë afariste ka faturuar 14.209.784 denarë dhe ka paguar 12.488.636 denarë, përkatësisht përqindja nga pagesa aktuale është 87,89%.

Në vitin 2023, Seksioni vazhdoi me aktivitetet rreth përditësimit të dokumentacionit për regjistrimin e pronës së Fondit në Agjencinë e Kadastrit të Patundshmërive. Për të gjitha objektet me të cilat disponon Fondi dhe të cilat nuk janë regjistruar në pronësi të Fondit, kemi dorëzuar me kohë dokumentacionin e vlefshëm në Ministrinë e Transportit dhe të Lidhjeve, por për shkak të brendësisë së shërbimeve në Ministri, procedurat ende nuk kanë përfunduar.

Gjatë vitit 2023 u vazhduan aktivitetet investuese, edhe atë:

- Kryerja e punëve ndërtimore dhe zanatit në Shtëpinë e pensionistëve në Çair me marrëveshje të lidhur në vlerë 6.700.000 denarë.
- Kryerja e punëve ndërtimore dhe zanatit në objektet afariste të Fondit në Filialin Kumanovë dhe Ohër dhe në Shtëpinë e pensionistëve në Autokomandë, me marrëveshje të lidhur në vlerë prej 21.186.000 denarë.
- Mirëmbajtje e vazhdueshme në Qendër, Filiale, Ekspozitura dhe Shtëpi të pensionistëve: instalime elektrike, ujësjellës dhe kanalizim, punime të zdrukthtarisë dhe punë tjera artizanale përmes marrëveshjes së lidhur në vlerë prej 7.000.000 denarë.

8. Fondi solidar

Në kuadër të detyrave dhe kompetencave të Shërbimit profesional të Fondit është edhe grumbullimi dhe pagesa e mjeteve për ndihmë të pasvdekjes – Fondi solidar.

Sipas nenit 115 dhe 116 të Ligjit të SPI-së, përfituesit të pensionit me pëlqimin e tij i ndalohej një shumë e caktuar nga pensioni me qëllim që të sigurojë mjete të nevojshme për pagesën e ndihmës së pasvdekjes për anëtarët e familjes së tij si dhe një pjesë për anëtarësim në Shoqatën e Pensionistëve. Lartësinë e mbajtjes për ndihmë të pas vdekjes dhe lartësinë e anëtarësisë me Vendim i përcakton Organizata e regjistruar e Lidhjes së Shoqatave të pensionistëve të Maqedonisë.

Tabela nr.23: Mjete të ndara dhe të paguara për Fondin solidar përfundimisht me 31 dhjetor 2023

Muajt	Nr. i pensionistëve për të cilët kryhet mbajtja	Mjete të mbajtura	Mjete të paguara	Numri i kërkesave të paguara
Janar 2023	314.916	47.645.690	47.660.000	1.589
Shkurt 2023	314.854	47.572.960	47.790.000	1.593
Mars 2023	315.266	47.685.690	47.640.000	1.588
Prill 2023	315.546	47.725.660	47.070.000	1.569
Maj 2023	315.752	47.748.980	48.450.000	1.615
Qershor 2023	316.488	48.084.620	43.050.000	1.435
Korrik 2023	317.101	48.122.720	34.500.000	1.150
Gusht 2023	317.264	44.851.710	25.050.000	835
Shtator 2023	317.894	44.979.820	32.730.000	1.091
Tetor 2023	318.397	44.994.940	43.650.000	1.455
Nëntor 2023	319.012	45.180.980	26.460.000	882
Dahjetor 2023	319.566	45.160.060	19.110.000	637
	Mesatarja: 316.838	Gjithsej: 559.753.830	Gjithsej: 463,160,000	Gjithsej: 15.439

Në vitin 2023 nga përfituesit e pensionit për Fondin solidar – ndihmë e pasvdekjes janë mbajtur mjete në shumë prej 559.753.830 denarë, përderisa anëtarëve të familjeve të 15.439 përfituesve të ndjerë të pensionit u janë paguar mjete në shumë prej 463.160.000 denarë.

Fondi i SPIMV-së e kryen pagesën me proces të automatizuar të sistemit, në mënyrë kronologjike sipas datës së dorëzimit të kërkesave.

Tabela nr.24: Mjete të ndara dhe të paguara prej vitit 2010 – 2023

Vitet	Pensionistë me mbajtje (mesatarja)	Mjete të ndara	Pensionistë të paguar	Mjete të paguara
2010	262.370	377.910.674	12.617	378.501.162
2011	262.179	377.587.680	13.112	393.360.000
2012	265.764	382.711.152	13.219	396.570.000
2013	272.243	392.031.120	13.374	401.220.000
2014	277.609	399.757.920	13.378	401.340.000
2015	281.637	408.042.330	13.712	417.960.000
2016	286.467	416.309.460	13.878	416.340.000
2017	291.502	441.213.820	14.676	440.280.000
2018	296.386	428.943.674	13.402	402.060.000
2019	301.557	438.623.910	14.907	447.222.500

2020	304.733	444.008.590	15.530	465.900.000
2021	307.704	504.098.850	16.812	504.330.000
2022	310.841	558.300.580	18.618	557.421.863
2023	316.838	559,753,830	15.439	463.160,000

Numri i përfituesve të ndjerë të pensionit të cilëve u janë paguar mjetet e fondit solidar në vitin 2023 arrin 15.439 përfitues, ndërsa në vitin 2022 arrinte 18.618 përfitues të ndjerë, që do të thotë se, numri i pagesave në vitin 2023 në bazë të fondit solidar është reduktuar për 3.179 persona në krahasim me vitin 2022.

8. Kontrolli i të dhënave nga kontributi i SPI

Në vitin 2023, Seksioni për kontrollin e të dhënave nga kontributi i SPI-së zbatoi detyrat që rrjedhin nga puna rrjedhëse e Seksionit si dhe detyrat që kanë të bëjnë me zbatimin e proceseve lidhur me pagesën dhe shpërndarjen e kontributeve. Veçanërisht theksohen aktivitetet e mëposhtme:

- Miratimi i aktvendimeve për kthimin e kontributeve të paguara më shumë ose gabimisht pas kërkesave të parashtruara nga palët, Filialet dhe Ekspoziturat, aktvendimet e dorëzuara nga DHP,
- Bashkëpunim me DHP për aktvendimet e dorëzuara për kthimin e kontributeve të paguara gabimisht ose më shumë për të cilat ekziston mospërputhje të dhënash,
- Monitorimi dhe analiza e kontributit të paguar për SPI dhe shpërndarja sipas llogarive individuale të të siguarve në shtyllën e dytë pensionale,
- Analiza e pagesave të paqëndrueshme, arsyeja e mosshpërndarjes së kontributit dhe zgjidhja e tyre në llogaritë individuale të të siguarve në shtyllën e dytë pensionale,
- Monitorimi, përputhja dhe shpërndarja e kontributit për personat e siguar, të subvencionuar dhe paguar nga Ministria e Punës dhe Politikës Sociale,
- Sigurimi i deklaratave të përgatitura për personat kontraktues (bujq, personat fetar, persona me sigurim të vazhduar), të cilat janë dorëzuar për përpunim në DHP,
- Monitorimi i punës së Filialeve dhe Ekspoziturave me referencë të veçantë për aktvendimet e marra për blerjen e stazhit,
- Harmonizimi i parametrave të nevojshëm për llogaritjen e stazhit për vitin 2023 për pagesën e kontributit sipas Ligjit të SPI të cilët mundësojnë blerjen e stazhit, dhënien e udhëzimeve për punë me qëllim të veprimit gjatë përgatitjes së deklaratave.

VIII. SISTEMI I INFORMATIKËS

Sektori i informatikës në vitin 2022, filloi instalimin e serverëve të rinj të aplikacioneve Oracle RAC 19c (versioni 19.3.0.0.0), weblogic 12.2.1.4.

Në vitin 2023, u përgatit dhe u krye migrimi i kodit të aplikacionit dhe programit në një bazë me set karakteresh UTF-8. Me vënien në funksion të mjedisit të ri, u zëvendësuan serverët ekzistues të aplikacioneve virtuale.

Sektori i informatikës siguron funksionimin pa probleme të të gjithë softuerit dhe zbatimin në kohë të të gjitha funksionaliteteve të reja që pasojnë zhvillimin e punës dhe ndryshimet në përputhje me rregulloret ligjore.

Për sa i përket optimizimit dhe dixhitalizimit të proceseve, janë ndërmarrë aktivitete në bazë të projekteve në vazhdimësi, përkatësisht:

- Aktivitet nga projekti SIAP “Konsolidimi i të dhënave të Fondit të SPIMV-së (Sigurimi pensional dhe invalidor i Maqedonisë së Veriut) në lidhje me kontributet e personave të siguruar – raportet M4 në bashkëpunim me kompaninë konsulente Finit,
 - Aktivitet nga projekti SIAP “dizajnimi i një sistemi të vetëm të unifikuar regjistrimi të personave të siguruar në sigurimin e detyrueshëm social – SURS”
 - Projekti E-Vllada Portali kombëtar „Enhancing e-government in North Macedonia - EuropeAid/140244/DH/SER/MK,,
1. Aktivitet nga projekti SIAP “Analiza funksionale e Fondit të Sigurimit Pensional dhe Invalidor të Maqedonisë së Veriut dhe propozime për modernizimin e saj”.

1. Zhvillimi i sistemit të informatikës

Personat përgjegjës për zhvillimin e sistemit të informatikës në Shërbimin profesional të Fondit, për të siguruar shpërndarjen e rregullt të mjeteve të paguara për kontribute që arrinin çdo ditë në llogarinë e menaxhuar nga Fondi, kryenin aktivitete të përhershme të menaxhimit të të dhënave për pagesat e paraqitura nga Trezori me të dhënat mbi LLMPI- fletëparaqitjet e paguara ,të dorëzuara nga DHP-ja. Me këtë kryhet procesi i shpërndarjes së pagesave dhe të dhënave ndërmjet Fondit të SPIMV-së dhe fondeve pensionale private dhe pas kontrollit të bërë dhe vërtetimit të lëshuar nga MAPAS-ja, një pjesë e parave shpërndahen në llogarinë institucionale të Fondit të SPIMV-së, ndërsa një pjesë shpërndahet në fondet pensionale private. Përveç mjeteve monetare, njëkohësisht shpërndahen edhe të dhënat për çdo person. Ky aktivitet i përhershëm siguron fluksin e parave për pagesën e përfitimeve pensionale.

Në pjesën e gjenerimit të stazhit (M4) janë përpunuar 160 analiza dhe aktivitete përkatëse.

Në pjesën afariste të funksionimit të Fondit, nëpunësit kanë nevojë për një shpjegim më të detajuar të kushteve jo standarde të të dhënave, prandaj organet kompetente për zhvillimin e sistemit të informatikës kanë kryer analiza adekuate dhe sipas nevojës janë propozuar zgjidhje. Në procesin e kthimit të mjeteve për obliguesit janë kryer 19 analiza dhe ndërhyrje.

2. Softueri aplikativ

Në vitin 2023, vazhdimisht është kryer mirëmbajtja, përsosmëria, përmirësimi dhe kontrolli i funksionimit të të gjitha linjave ekzistuese të aktvendimeve aplikative për mbështetjen e proceseve afariste, edhe atë:

1. Në pjesën e regjistrimit të obliguesve dhe të të siguruarve,
2. Në pjesën e evidentimit amë të shfrytëzuesve të së drejtës dhe pagesës,
3. Në pjesën e vlerësimit të aftësisë për punë (invaliditetit)
4. Në pjesën e digjitalizimit të incizimeve të vjetra mikrofilmike të formularëve M1, M2, M3, M4, M5, M6, M7, M8 dhe Ps,
5. Në pjesën e përgatitjes së pasqyrave me të dhëna për personat e siguruar, obliguesit dhe shfrytëzuesit e të drejtës.

Gjithashtu, kryhej shkëmbim i rregullt mujor i të dhënave elektronike për pensionistët e ndjerë me R.Kroacisë dhe R.Serbisë, dy herë gjatë vitit janë ndërmarrë aktivitete për përditësimin/gjenerimin automatik të të dhënave për stazhin dhe pagat për të cilat është paguar kontributi.

2. Infrastruktura dhe mbështetja e TI-së

Në vitin 2023 vazhdoi furnizimi i pajisjeve të reja moderne të TI-së, me instalimin dhe testimin e funksionimit të tij, me qëllim të funksionimit efikas dhe modern të proceseve afariste të Fondit. Paralelisht me furnizimin e pajisjeve të reja është vazhduar me mirëmbajtjen dhe servisimin e rregullt të atyre ekzistuese duke lidhur marrëveshje me operatorët ekonomikë të autorizuar ku edhe është siguruar funksionimi i vazhdueshëm dhe i papenguar i Fondit.

Nëpërmjet Help Desk janë pranuar 4200 detyra nga punonjësit e Fondit dhe realizimi i tyre, pra eliminimi i problemeve, mundësoi kryerjen pa probleme dhe efikase të aktiviteteve të përditshme të punonjësve.

Në pjesën e mbikëqyrjes së sigurisë sajber mbi trafikun e internetit, Fondi është i lidhur me sistemin e mbikëqyrjes së centralizuar, analizës dhe mbrojtjes së trafikut të rrjetit, zbulimit të sulmeve sajber dhe kërcënimeve të natyrës së sigurisë, gjë që mundësoi reagimin në kohë për mbrojtjen e sistemeve. Shërbimi bazohet në teknologjinë Cisco Stelathwch.

Në vitin 2023 është zbatuar monitorimi, mirëmbajtja dhe konfigurimi i serverëve, mirëmbajtja e sistemit të mbikëqyrjes me kamera, sistemet e alarmit, kontrolli i qasjes dhe evidencës së orarit të punës, monitorimi, mirëmbajtja dhe konfigurimi i pajisjeve të rrjetit etj. “Backup“ e bazës së të dhënave. E-maillet ditore të arritura nga Trezori, Agjencia e Punësimit dhe nga DHP-ja janë pranuar pa pengesë dha janë përditësuar të dhënat në bazën e të dhënave. U pranuan dhe u përditësuan lajmërimet dhe çlajmërimet e

përfituesve të pensionit, u dërguan dadotekat e pagesës në banka dhe u ofrua mbështetje teknike për shfrytëzuesit e pajisjeve të TI-së në Qendër, filialet dhe ekspoziturat e Fondit.

Në kuadër të projektit për “Informimin e siguruesve për stazhin pensional dhe pagën“, përmes një mesazhi elektronik janë dorëzuar të dhënat e stazhit për të siguruarit tek secili obligues i regjistruar.

IX. PJESËMARRJA E PUNONJËSVE NË PROJEKTE DHE GRUPE TË PUNËS

Punonjësit e Shërbimit profesional të Fondit gjatë vitit 2023 morën pjesë aktive dhe dhanë kontributin e tyre profesional në punën e komisioneve dhe grupeve të punës të formuara nga Qeveria, ministria përkatëse dhe institucionet e tjera shtetërore. Në mënyrë të veçantë duhet theksuar pjesëmarrja në projektin gjithëpërfshirës të zbatuar nga Qeveria nëpërmjet një kredie të dhënë nga Banka Botërore dhe që synon modernizimin e sistemit të administrimit të sigurimit social (projekti SIAP). Një segment i këtij projekti është edhe projekti për Analizën Funksionale të Fondit të SPIMV-së dhe propozimet për modernizimin e tij, në kuadër të të cilit, me pjesëmarrjen aktive të disa punonjësve të Fondit në punën e firmës konsulente të angazhuar, u përgatit Analiza Funksionale e Fondit të SPIMV-së përmes analizës së strukturës ekzistuese organizative, potencialit njerëzor dhe efikasitetit të njësive organizative. Së pari, u përcaktuan pikat e forta, dobësitë dhe mangësitë në mënyrën ekzistuese të funksionimit të Fondit dhe u rekomanduan propozime për modernizim.

X. KONKLUZË

Raporti për punën e Fondit të SPIMV-së në vitin 2023, në mënyrë të plotë paraqet realizimin e të gjitha funksioneve të rëndësishme të zbatimit të sigurimit pensional dhe invalidor të shprehura nëpërmjet treguesve të shumtë statistikorë dhe treguesve të tjerë.

Pjesa hyrëse e raportit në formë të shkurtër i paraqet të gjitha aktivitetet në vitin 2023, ndërsa në vazhdim të raportit në mënyrë krahasuese dhe analitike janë shfaqur rezultatet e realizuara.

Të hyrat e realizuara në vitin 2023 dhe mjetet e bartura monetare nga viti 2022 mundësuan që Fondi rregullisht dhe në kohë të kryejë obligimet ndaj përfituesve të pensionit dhe të drejta të tjera nga fusha e punës së tij si dhe obligime të tjera që dalin nga puna rrjedhëse e Fondit.

Personat e siguruar dhe përfituesit e pensionit pa pengesë kanë realizuar të drejtat e tyre në pajtim me ligjin, statutin dhe aktet tjera të përgjithshme të Fondit.

Fondi ka kryer rregullisht pagesën e pensioneve dhe ka bërë përpjekje që t'i paguan ato në javën e fundit të muajit aktual me të vetmin qëllim që përfituesit e pensionit të mos ekspozohen ndaj rrezikut shëndetësor duke u grupuar në bankat afariste.

Harmonizimi i pensioneve është kryer në mbështetje të dispozitave ligjore.

Këshilli drejtues i Fondit në seancën e mbajtur më 6.5.2024, miratoi Raportin e punës së Fondit të SPIMV-së për vitin 2023.

Директор на Секторот за финансиски прашања
Drejtor i Sektorit për çështje financiare

Muhametali Ismani

Директор на Секторот за остварување на правата од ПИО
Drejtor i sektorit për realizimin e të drejtave nga SPI

Билјана Стојанова

Директор на Секторот за човечки ресурси, правни и општи работи
Drejtor i Sektorit për resurse njerëzore, juridike dhe punë të përgjithshme

Директор на Секторот за информатика
Drejtor i Sektorit të informatikës

Nehat Mustafa

Директор на Секторот за спроведување на одредбите на ЕУ
и меѓународните договори за социјално осигурување
Drejtor i sektorit për zbatimin e dispozitave të BE-së dhe marrëdhënieve
ndërkombëtare për sigurim social

Nigjar Toska

02-3451/1
06.06.2024

В.Д ДИРЕКТОР/U.D.DREJTOR

Arsim Hasani

Превена/Пërktheu: Makedre Haskaj

УПРАВЕН ОДБОР/КЕШИЛЛИ
DREJTUES

Претседател/Кryetar
Боро Варошлија

